

DEBRECZENI ÚJSÁG

10. Helyzet
Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDEVRE 9 PENGÓ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VÁSÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HÁJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Nem nagyon emlékszem...

(kb.) Az ifju gróf, az Európaszerte ismert, ragyogó történelmi név örököse élé odanyujtanak a botrányos bűnper folyamán kilenc darab száz-ezerpengős előzékenységi váltót, — önfeledt, pezsgős, mámoros éjszakai gavalléros gesztusainak emlékeit, — az ifju mágnás végigszemléli őket, s mélabusan rebegi: *nem nagyon emlékszem az aláírásomra.* Istenem, hogy is emlékeznek olyan csekélységre a nádorok, hősök, hadvezérek ivadéka, aláírkantotta-é őseinek dicsőségétől és tisztelettől övezett nevét, amikor a „Vaci” báró ott a bárban odacsuszattatta elé azt a kis százezerpengős papiroost, hiszen talán éppen koccintás, monokiifehillentés, vagy más hasonló nagy-horderejű tevékenység nyugtázta le szellemi erőit.

És valljuk be az igazat, nem is olyan fontos a Tomi grófnak egy szerény százezerpengős váltó. — a szegény Vaci sem hitte volna, hogy ilyen bagatallért bíróság elé hurcolja legjobb barátja, — hiszen az előzők kardja, elméje, az ország dolgának intézésében bölcs forgolódása, dinamikus hűsége, áldozatkészsége éppen elég földet szerezett az unokák bőséges eltartására is. Mégis — már pedig a történelmi osztályoknak odaadóbb híve alig van nálunk, — valami hallatlanul provokáló érzünk ebben a hanyag kijelentésben, amidőn az előkelő kezek végigpergettek a kilenc százezerpengős corpus delictit: *nem nagyon emlékszem...* Nemcsak azért, mert *csinói* megítélésében izléstelennek tartjuk azt, ha már valaki könnyelmű kezeségeket vállalt, hogy a rá nézve sem dicsőséges ügyet bíróság elé vonszolja, pláne, mikor maga sem teljesen biztos, hamisak-e a szivességi váltók, de elkészerít és fellázító az a háttér, amelynek egész sivársága elénk tárul, hogy a Watzdorf-Eszterházy huzavona feszültége a nyilvánosság elé röpítette ezeket a bizonytalan értékű pénzügyi papírosokat.

Elkészerítő és fellázító rádöbben arra, hogy egy Eszterházy gróf nevével bárban, szeparéban, vagy budorban ellenjegyzett váltók olyan summát mozgósítanak, amelynek *nem egy tízed-, de még egy századrészt sem áldozta a teljes elmúlt év alatt a Revíziós Liga céljaira az egész magyar arisztokrácia.*

De *nem nagyon emlékszik* a közvélemény a Watzdorffal pereskedő főúrnak semmiféle más közérdekű áldozathozatalára, vagy cselkedésére sem, ha csak nem tekintjük annak a „Szinházi Élet” című, jobbra nyomtatvány első oldalán a ma nap megjelent fotográfiát, — az egyik sokat reklámozott pesti színésznő-

Oláh összeesküvés az összes miniszterek kiirtására

A Cuvantul ma szenzációs levelet közöl, amelyet Pan Radulescu kolozsvári egyetemi tanár pár hónappal ezelőt intézett Maniu kormányelnökhöz és Vaída belügyminiszterhez. A levél tartalma a következő: „Egy este megjelent nálam — írta Radulescu — egy rokkant katon-

tiszt két egyetemi hallgató unoka-öccse kíséretében és felszólított, hogy vállaljuk vezető szerepet abban az akcióban, amit ők most fognak indítani. Az ország ugyanis a mostani vezetés folytán végveszélybe jutott s itt nem segít más, csak terrorisztikus intézkedés. Az összes kormá-

nyon levőket el kell tenni láb alól. A kivégzéseket végrehajtó gárda már megalkult, most már csak jogtudással rendelkező vezetőkre van szükség, akik megállapítják mindenkinek a bűnét. Ezt a vezető szerepet ajánlották nekem, amit én természetesen nem fogadtam el.”

MEGBUKOTT A VÖRÖS LENIN ÉVFORDULÓ Egész Magyarország területén teljes rendben és nyugalomban telt el augusztus elseje A külföldön is kudarcba fulladt Moszkva forradalmi parancsa

(A D. U. tudóstóljától.)
Augusztus elsejére — Lenin születési évfordulójának alkalmából — ismét kiadta Moszkva az egész világra szóló parancsát, hogy a föld minden táján véres lázadásokat és tüntetéseket kell rendezni. Hogy a bolsevizmusnak a józan tömegekben mennyire nincs gyökere, bizonyítja az a frenetikus csend, ami Stalinék parancsának tökéletes kudarcát jelenti. Azt a pár felbérelt gazfickót pedig, akik szovjetpénzen megpróbálták nyugtalanságot szítani, mindenütt lefűllete a rendőrség.

ról, — mely alatt, akárcsak az őskő a nemzet sorsát intéző államiratokon. — ott díszelgett a büszke név: *gróf Eszterházy Tamás felvétele...*

És a másik: az autós Odescalchi. A rendőrfőnök hőse. Aki azért ragadja magával fél Budapesten keresztül százkilométeres sebességgel a sárhányon göresösen kapaszkodó kötelelenségteljesítő, szegény rendőrt, mert *lovagias érzése* a társaságában mulatott *dámdék* sorsán aggódik. Aki viszont *elénk emlékeztetével* képeszt el, azzal a bámulatos memóriával, amely egy diadalmi lumpolás hajnaláról nyakasan állítja: *józan voltam* s a rendőrt, saját érdekében, csak simogató kézzel harítottam el az autó utjából... Hajtogatja pedig ezt a kihallgatásán az az Odescalchi herceg, — félelem- és gáncsnélküli lovagok ivadéka, — aki pár hét előtt a pesti intimsajtónak külföldről több ízben kijelentette telefonon: *olyan itas voltam, hogy nem emlékszem semmire s az alférről csak a lapokból értesültem...*

A két ifju arisztokrata kétségkívül mély felháborodással konstatálja azt a szörnyű lármát, amivel a pesti sajtó ügyeiket pertraktálja. Felháborodásuk bizonyára a plebeius osztály megvetésreméltó gyűlöletét érzik ki ebből a valóban hajszává fokozódott

Egész Magyarországon, úgy Budapesten, mint Debrecenben és a vidéken teljes csöndben telt el a világszerte beharangozott vörös augusztus elseje. A rendőrség fokozott gondossággal mindenütt permanenciában volt, de tennivalója sehol sem akadt.

Együgyű tüntetési kísérlet Budapesten

Budapest, augusztus 1.

Az egyik újság ma reggeli számában két apróhírdetés jelent meg, amely a Mária Terézia-tér 10. szám

hangzavarból. Pedig azok pellengérezik ki őket, *akikhez sokkal közelebb állanak, mint a magyarság nemest, vagy honoráriumi származású osztályaihoz.*

Hiszen ők is azokhoz az ifju mágnásokhoz tartoznak, akik le nem ereszkednek a magyar polgárság fájdalmához, keserveihez, vágyaihoz, — társadalmához pláne nem, — légyen az származásban, kulturában bármily magas fokon, — de állandó asztaltársai pesti színésznőknek. „Miss Színházi életeknek” és az ezekkel együtt vonzóldó sleppnek: intimpistáknak, potyázóknak, „bohémeknek”, pesti zsidó hírlapíróknak. Együtt pezsgőznek a Papagályban és táncolnak a „Márványmenyasszonyban” a jazz muzsikájára, együtt zsűríznek a nagy nyilvánosság előtt Inceszándori egyedekek! színésznők cocktail-versenyein, hogy ez a társaság, amely ösztönös fajgyűlöletében a magyarság történelmi reprezentánsait látja bennük, minden gyarlóságuk ismeretében hurcolja meg jelentéktelen személyükön keresztül a sárban a *nevet*, amelyet viselnek.

Nem örvendezünk ifju arisztokratáink szomorú szereplésén. Fáj még általánosítanunk is, hiszen a magyar főnemességhez, amely ezer éven át

elé éjjeli akkordmunkára munkásokat s a Némét-utca 59. szám alá papirzacskómunkásnőket keresett. A két apróhírdetés vakcimet jelölt meg. A két hely egymással szemben levő sarkon van és a hirdetések csak arra szolgálnak, hogy *a munkanélkülieket csoportosulásokba ugrassák* be. A rendőrség szerint Moszkvából irányították a budapesti szervekedést és egyenesen Moszkvából küldtek Budapestre két embert, hogy ezt a szervekedést itt végrehajtsák. Ezt a két embert Normai (Grün) Jenőt és Genesi (Neumann) Aladárt a rendő-

feledhetetlen erkölcsi és nemzeti értékeket termelt a magyarság számára, amely mindig hivatása magaslatán állva töltötte be vezető szerepét, amelynek zászlói alatt a mi őseink is ott vitézkedtek, — a megbecsülés és ragaszkodás eltérhetetlen történelmi kötelekei fűznek.

De ugyanez a mult sokszorosán kötelezi a mágnásosztályt is. „Az ország tehetősb birtokosai tartoznak a közönségnek legnagyobb szolgálattal s egy birtoknélkülinek semmirevalósága megbocsáthatóbb, mint az a középszerűségük” — hirdette a legnagyobb magyar, az ősi arisztokrata család sarjadéka. Pedig itt bizonyára nem az „új földesurakra” gondol, hiszen abban a boldog időben meg nem voltak a magyar hazának sok-ezerholdas Lichtsájnjai és Tabak Mayerei.

Vajjon milyen lángostorával a szent haragnak, a gunynak és felháborodásnak, vágna végig osztály a ifju nemzedékén Széchenyi gróf? Mert az az életmód, amelynek egy-egy villanása a pesti bulvárlapok büntügyi szenzációiból, vagy a leánykereskedelmi színházasjtó intimpista rovataiból szur a Trianon felett vitrasztó, vérbeborult, fáradt magyar szemekbe, már nem *középszerűség*, hanem *semmirevalóság*.

ség el is fogta és rajtuk kívül még tizenegy embert vett őrizetbe.
A gyanúsítottakat a politikai osztály a mai nap folyamán átadta a büntető osztálynak. Ott történik majd döntés ennek a tizenhárom embernek további sorsáról.

Kisebb tüntetés háromszáz előállítással a Mária Terézia-téren

Budapest, augusztus 1.
A rendőrség politikai osztálya megfigyeléséből detektívek mentek a Mária Terézia-térre, ahol nagy tömeg kezdett gyűlni. A detektívek a tömeget keresztül fogták és körülbelül 200 embert állítottak elő a főkapitányságra. A rendőrségen megállapították, hogy a behozottak közül számosan kommunisták, többeknél vörös zászlót, vas- és kődarabokat találtak. Érdekes, hogy a tüntető tömegből előállítottak között ott volt Kabók Lajos szociáldemokrata képviselő is, akit igazoltatás után elbocsátottak.

Este 10 órakor újabb csoportot kísérték be a főkapitányságra, az újabb csoporttal az előállítottak száma körülbelül 300-re emelkedett. Az igazoltatás után eddig 50 embert elbocsátottak, a többiek igazoltatása a késő éjszakai órákban is tart.

Plakátok és röpiratok Szegeden

Szeged, augusztus 1.

Kommunista agitátorok esztőtörtékön éjjel Szeged-Rókuson a Kossuth Lajos sugárat, a Mars-teret és a honvédelmi tanyá környékét kommunista röpiratokkal árasztották el. A röpcédulák egy részét elszórták, más részét a kerítések és házak falaira ragasztották. A röpcédulák a Mária Terézia-téren való gyülekezésre hívták fel a kommunisták magyarországi pártjának, a III. Internacionálé és a kommunista ifjúságok magyarországi szövetségének „elvtársait”.

Mára virradó éjjel a városban kívül fekvő löporraktár őrsége jelentette, hogy a löszermagazin körül az éjszaka gyanús polgári egyének settenkedtek. Amikor az őrség igazoltatni akarta őket, elmenekültek.

Nyugalom Franciaországban

Páris, augusztus 1.

A kommunista pártnak és a kommunista szakszervezetnek az volt a szándéka, hogy ma reggel a megbízottakat kiküldik a gyárakhoz, a műhelyekbe, akik röpiratokkal és szóval hívják fel a munkásokat, hogy jelenjenek meg a ma estére meghívott népgyűlésen. A hatóságok ellenintézkedései meggyűlölték ennek a tervnek a végrehajtását. A szónokok sehol sem jelenhettek meg és a röpiratokat sem osztották szét. A fővárosi és környékbeli gyárakban napközben nem történt semmiféle incidens. A munkások elenyésző kivételben mindenütt rendben munkába álltak, csak az építő munkások maradtak távol az egyes építkezésektől. A rendőrség a délutáni órákig 27 komit-Theodoret, a kommunista szakszervezeti szövetség jogtanácsosát is. A vidék nagyobb ipari városaiban a nap szintén nyugodtan telt el.

Készül a letartóztatás Párisban

Bukarest, augusztus 1.

A mai napra tervezett kommunista zavargásoknak sehol nem volt nyoma. Bukarest utcáin főleg a munkások lakta városrészeket erős katonai járőrök járták be. A belügyminiszter-

riumba érkezett jelentés szerint az egész ország területén rend és csend uralkodik. Bukarestben 200 letartóztatás történt. Az egyik bukaresti külvárosi templom tornyára az éjjel vörös zászlót tűztek ki és fenyegető felhívást ragasztottak a templom falára, hogy aki a zászlót leveszi, halál fia. A rendőrség a reggeli órákban a zászlót eltávolította a tornyról.

Letartóztatták a kommunista „Humanité” igazgatóját

Páris, augusztus 1.

Az „Humanité” főszerkesztőjén kívül esztőtörtékön este a lap kiadói hivatali főnökét is letartóztatták. Rajtuk

Japán hadihajókat küld Kinába

Tokió, augusztus 1.

A japán kormány a Yang-Ce völgyébe költözött kritikus helyzet következtében elhatározta, hogy hadihajókkal és torpedónalövővel és tengerészkatonákkal küld Kinába. Jól

Kézimunka szaküzlet és csipkeáruház
Kossuth-utca 2. Városház épület.
Gobelin, Klóplin és Valensin csipkék, Kelim, Függönyekelmék, Perzsa.

kívül a kommunista lapnak még négy munkatársa került lakat alá. A hatóságok most is azt a jól bevált taktikát alkalmazzák, hogy a kommunista-mozgalom vezetőit augusztus elsejére börtönbe vetik, mert ebben az esetben a tömegek vezetői nélkül maradnak és sokkal gyávábban fognak viselkedni.

életbenmaradásához is kevés a remény. A csendőrök letartóztatták a hétszeres gyilkosság elkövetőjét, aki már az első kihallgatáson teljesen beismerő vallomást tett.

Poincaré memoárjai írja

Páris, augusztus 1.

Poincaré — mint a Matin jelenti — Champignyba utazott avarani. Vidéki tartózkodását arra használja fel, hogy megírja emlékeit a háboru-

IV. Károly király emlékünnepelel Tihanyban

A „V. Károly Király Tihanyi Országos Emlékbizottság” az idén a szokásos keretekkel messze túlhaladó módon óhajt áldozni Istenben boldogult IV. Károly király kegyeletes emlékeztetének. I. Ferenc József néhai uralkodónk születésének 100-ik évfordulója, melyről dr. Czettel Jenő az ünnepi beszéd kertében fog megemlékezni, nagyban emeli az ünnepély jelentőségét. Ez évben Zemplén, Nógrád-Hont, Borsod-Gömör és Kishont, Banya, Vas-és Sopronvármegyék, valamint Sopron sz. kir. város nemis közönsége által adományozott hat utolsó állomás kerül felállításra, melyek domborművei dítrói Siklód Lőrinc szobrászművész megkapó alkotásai. Az ünnepélyen megjelennek József és dr. József Ferenc főhercegek családtagjaikkal; a kormányt gróf Klebsberg Kunó m. kir. kultuszminiszter, a felsőházat gróf Hunyady József v. h. t. t., a képviselőházat pedig dr. Czettel Jenő, a képviselőház alelnöke, fogják képviselni. A Kálvária állomásait adományozó vármegyék alispánjai 50-50 tagú küldöttség élén vesznek részt a kegyeletes emlékünnepelel, melynek során a MAV „Testvériség” dalköre is közre fog működni. Tekintettel arra, hogy országos érdeklődés nyilvánul meg már eddig is az ünnepség iránt, a titkárság ezúton hívja fel az érdeklődő figyelmét, hogy a Magyar Államvasutak és a Duna-Száva-Adria vasutársaság vonalaira a. illetve 6 napra érvényes 50 százalékos kedvezményes jegyekre igényüket mielőbb jelezték be. A kedvezményes jegyekre jogosító igazolványok 1.50 pengő lefizetése ellenében a titkárságnál (IV. Várház körút 2. H. I. Telefon Aut. 841-11.) várhatóak.

Megfojtotta tizenkétéves fiát, holttestét felhuzta a kéménybe, felgyújtotta a házat s azután öngyilkos lett

Egy apa borzalmas rémtette Rákosszentmihályon

Budapest, aug. 1.

Rákosszentmihályon a Szilágyi Erzsébet utca 3 számú házban ma délután borzalmas családi dráma történt. Raucher Lajos cipészmeister 12 éves fiával egyedül maradt ebéd után a házban s — eddig még nem állapítható okból és módon — megfojtotta tizenkétéves fiát, holttestét felhuzta a kéménybe, utána pedig egy vastag kötélre önmagát akasztotta fel.

Mielőtt azonban az öngyilkosságot

elkövette volna, petróleumot s oajat öntött szét a lakásban, sőt — a jelek erre vallanak — a kislának a ruháját is átitatta petróleummal, azután pedig meggyújtotta azt. Negyedhárom óra körül találtak rájuk — a hatalmas füstfelhőkre lettek figyelmesek és ekkorra már a kis Raucher-fiu holtteste valóságos elszennenedett. A rendőrség a borzalmas ügyben megindította a legerélyesebb nyomozást.

Kiirtotta gazdája családját egy oláh szolgál

Letartóztatták a hétszeres gyilkost

Bukarest, augusztus 1.

Bestiális kegyetlenséggel gyilkolta meg egy elbocsátott szolgál gazdájának családját. A putnamegyeci Naroga községben a szolgál éjszaka egészen váratlanul belopózott gaz-

dája hálószobájába és feleségével s a három gyermekével. Innen a másik szobába ment és súlyosan bántalmazta az ott alvó másik három gyermeket is, úgyhogy ezeknek az

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3-47. szám.

Modernül berendezett könyvkötészetünkben mindenféle könyvkötészeti- és bődísmunkák pontosan készílnők.

Debrecen. József kir. herceg-utca 16. sz.

Csapó-utca 67. szám

Bálint József

asztalos
ajánlja saját készítésű butorait.

Könyvkötészetünk megnyitott József királyi herceg-utca 16. szám alatt, első emelet az udvarban.

Szekérlámpák,

priznák, sziták, passzírozók, iglyla gépek

Nagy vasüzletében

Csapó 77. kanyarsarok.

Felhívás az amatőr-fényképezőkhöz

Ma már köztudomású, hogy a Magyar Amatőr-fényképezők Országos Szövetsége Debrecenben meg akarja alakítani a helyi csoportját és ugyanakkor országos képkiallítást is rendez, mégpedig a Szövetség 25 esztendősi fennállásának évfordulója alkalmából. A Szövetség azonban — mivel gyakorlati művészi célokat szolgáló intézmény, — nem elégszik meg a pusztán ünnepségek rendezésével, sőt éppen ezeket kívánja szűkebb területre szorítani és helyette olyan produktumokkal kíván a nagy nyilvánosság elé lépni, amelyek mellett képen mutatják meg, hogy milyen rendkívül nagy horderejű és megbecsülhetetlenül értékes munkát végez a Szövetség még világviszonylatban is.

Ezek a szempontok az okai annak, hogy a Szövetség a debreceni csoport megalakítása alkalmával úgy Debrecenre, mint a Tiszánálra kiterjedően hatalmas arányú amatőr-fényképi pályázatot hirdet. Plakettel kivül mintegy hatvan értékesnél értékesebb díjat osztanak ki. Maguk a fényképezőanyag gyárai is a legnagyobb áldozatkészséget mutatják a pályázat díjai felajánlásánál, az érthető is, mert ők tudják legjobban, hogyha az amatőrök szép munkákat tudnak készíteni, akkor a kedvük is fokozódik, többet dolgoznak és nagyobb a fogyasztás. Ezért viszont nagy díjakat is tűznek ki a díjazott pályamunkákra.

Nyomatékosan hívjuk fel a debreceni és tiszántúli amatőrök figyelmét arra, hogy mindenki igyekezzen minél több és minél szebb munkával résztvenni a pályázaton. Mutassák meg a debreceniek, hogy már a csoport megalakulásakor tudnak produkálni értékes anyagot, melyből a Szövetség bátran választhat ki olyan képeket, melyekkel szaporíthatja azt a gyűjteményt, mellyel résztvesz a legközelebbi világgiallításban, ahol már annyiszor szerzett becsületet a magyar névnek.

Debrecen, a Hortobágy s a környék különösen alkalmas néprajzi és zsánerfelvételek készítésére, de bármilyen tárgy képpel résztvehetnek az amatőrök a pályázaton, mely augusztus 1-én kezdődik. A szükséges igazolványokat ingyen átvehetik az amatőrök a magyar amatőr-fényképezők orsz. szöv. megbízottjánál, Szakál Géza fényképészeti szaküzletében, Piac-utca 34. alatt.

Cukrászda áthelyezés! Jost

okrásszóját július 20-án Piac-utc 61. sz. (Fischer-ház) helyezte át.

A minisztertanács elhatározta, hogy az őrlési díjak szabályozásáról új rendeletet ad ki

A boletta törvény szélesebb publikálásáról a belügy-miniszter fog gondoskodni

Budapest, augusztus 1. A kormány Budapestben tartózkodó tagjai ma délelőtt fél tizenegy órakor Vass József népjóléti miniszter, miniszterelnökhelyettes elnöklété alatt minisztertanácsot tartottak a népjóléti minisztérium ülésstermében. A kormány tagjai közül Wekerle Sándor és Walko Lajos miniszterek jelentek meg. Bud János kereskedelemügyi minisztert a maj minisztertanácsban Kállay Miklós államtitkár helyettesítette.

A mai minisztertanács nem foglalkozott a gabona-törvénnyel kapcsolatosan az OMKE által elkészített memorandumban foglalt panaszokkal, mert az OMKE küldöttségét Wekerle Sándor pénzügyminiszter csak a minisztertanács után fogadta a pénzügyminisztériumban.

A minisztertanácsban Sztranyovszky Sádor belügyi államtitkár beszámolt azokról a rendőri intézkedésekről, amelyeket az augusztus elseji nemzetközi szocialista mozgalommal szemben foglaltak. A beérkezett jelentések szerint sehol semmiféle rendezavarás sem történt, teljes a rend és a nyugalom az ország minden részében.

Elhatározta a minisztertanács, hogy azok az intézkedéseken ki-

vül, amelyek a gabona értékesítéséről szólnak és amelyek a törvény publikálása és ismertetése érdekében már eddig is foglaltak, azzal, hogy egyes közsegekben dobszóval és kifüggesztés útján adta az érdekeltek tudomására a gabona értékesítési módokat, a jövőben a belügyminisztérium utján minden közsegekben külön plakátokon fogják felhívni az érdekeltek figyelmét a gabona-értékesítés főbb módjaira.

Foglalkozott a minisztertanács továbbá azokkal a lírekkal is, amelyek a kenyér árának állítólagos emeléséről szólnak. Ezzel kapcsolatban a távollévő kereskedelmi miniszter helyett Kállay Miklós államtitkár bejelentette a minisztertanácsnak, hogy ebben a kérdésben tárgyalásokat folytatott az érdekeltekkel és kijelentette, hogy a pékek nem foglalkoznak a kenyér árának emelésével és addig általában nem kerül sor semmiféle áremelésre, amíg a buzaárak a jelenlegi szinten mozognak.

Döntött a minisztertanács a vámőrölő malmok által szedhető őrlési díjak tárgyában is és ezzel kapcsolatban a legközelebb kormányrendelet fog megjelenni.

A minisztertanács félhárom órakor ért véget.

találták a férfit az udvaron. Kiutasították a házból. Mravik Pál kíváncsorgott felesége házából, lefeküdt az árok szélére és ott újra elaludt. Amikor felesége megtudta, hogy férje még mindig a faluban van és az árok mellett alszik, — dührohambot kapott. Mint egy tébolyult, szitkozódva, sikoltozva, eszeveszett ordítással felkapott egy fejszét és férje felé rohant. Hába futottak utána a falubeliek, a fejszével teljes erejével csapkodni kezdte alvó férje fejét. Ót hatalmas csapást mért férjére. Az asszony még órákig fetregett a dühroham következtében.

— Megölöm a gyermekeimet is, mert azok is ettől az embertől származnak! — sikoltotta.

Alig tudták megfékezni. Az előkerült csendőrök összekötözték, bilincsbe verték és úgy vitték be a balassagyarmati ügyészség fogházába. A férjet is Balassagyarmatra vitték az ottani kórházba.

— Azért gyilkoltam, — mondotta az asszony, amikor végre lecsillapult — mert férjem egy kalapos nővel jött Budapestre a faluba csak azért, hogy engem bosszantson és hogy szegyenbe hozzon engem a falu előtt.

A férfit nem lehetett kihallgatni, állapota reménytelen.

Az amerikaiak harca Ruszinszkoért

Ireneus Dolhy sabratoni görög-katholikus lelkész tömörülésre szólítja fel az Amerikában élő kárpát-oroszkokat a cseh uralommal szemben. Ireneus Dolhy görögkatholikus lelkész sorozatos előadásokat tartott a különböző egyetemeken és hiteles adatokkal bizonyította, hogy a ruszsin nép a cseh uralom alatt elviselhetetlen járom alatt nyög. Egy kiáltványában azt írja: „Ki az áruló csehekkel a gyönyörű Kárpátok földjéről, mert szent nekünk ez a föld, mely meg van szentelve a mi rutén tradícióinkkal. Fel a munkára s ha egyesülünk, akkor biztos, hogy a cseh rablók rövid idő alatt kitakarodnak az ősi kárpát-orsz földről és a Besz-kidek alján az örök szabadság hajnala felragyog az ég horizontján.”

— Minden asszony legyen szép! A szépség, az elegancia utáni vágy nem tévesztendő össze a hiúsággal. Még a hiúság is, ha helyesen értelmezzük, nem véték, hanem erény. Minden hölgynek kötelessége, hogy mindenkinek és önmagának is esztétikailag élvezetét szolgálja, a magáé és mások öröme, szépségük tünjéséért, a legszebb legyen. Ennek elérésénél a főszerepet a helyesen megválasztott, sikkes toalett képezi. A világos, szindus simulékony anyagokból oly bájos eredeti modellek készülnek Laborialvy Márkos Lujza divatszalonjában. — Rákóczi-utca 41. — hogy minden asszony és lány megtalálja egyéniségének a legmegfelelőbbet, amelyek a szőke, barna vagy fekete haju hölgyeket széppé, illetve szebbé tevé, lehetővé teszik szépségüknek a legelőnyösebb keretet adni és nem csoda, ha sok hölgy titkos vágyát Laborialvy toalett képezi.

— Liszt Nándor és Sümeagy József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében.

Kalap Ing

Fischer gyárimány

a legfinomabb nyulszőrből egységár

elsőrendű

puplinból

gy nyőru színekbe

P 14'80

P 11' - és P 10' -

Kizárólag Frank Edénél

Vármegyeház mellett.

Agyonverte férjét, mert egy pesti dámával tüntető sétára ment a faluba

Borzalmas féltékenységi dráma egy nógrádmegyei községben

Balassagyarmat, augusztus 1. Mravik Pál 29 éves gazdálkodó a nógrádmegyei Bercel község lakosa volt. Néhány esztendővel ezelőtt feleségül vette a község legmódosabb gazdájának leányát. Négy esztendővel ezelőtt elhidegült közöttük a viszony és az asszony hazaköltözött apja házához, három gyermekével együtt, Mravik Pál pedig felköltözött Budapestre. Július 27-én a férfi megjelent a faluban, de nem egyedül jött. Egy kalapos, kiöltözött pesti dámát hozott magával. Nem volt

más dolga és célja: karonfogta a nőt és néhányszor egymásután tüntetően — hogy az egész falu lássa —, elsétált apósa háza előtt, amelyben felesége lakott gyermekeivel együtt. A tüntető séta után a nő elutazott a faluból, de a férfi ott maradt Bercelen. Bement a vendéglőbe, elpanaszolta életének különböző panaszait és — inni kezdett. A késő éjjeli órákig ivott, akkor azután elment felesége házába, lefeküdt az udvarra és elaludt.

Hajnaltal felébredt és apósa, kint

Fehér fogak

minden arcot vonzóvá és széppé tesznek, gyakran már a romlóban lévő Chlorodont fogpaszta egyszeri használata után. A fogak, rövid használat után gyönyörűen csintényben ragyognak. Kísérje meg egy tubus fogpasztát, melynek ára 60 fillér, egy nagy tubus ára P 1.—. Chlorodont szájrizs üvegekben P 1.50 és 3.00. Csak kiskereskedelmi üzletekben „Chlorodont” felirattal van eladó. Mindent megkapható — Leo-Werke A. G. Dresden, magyarországi vezetőképviselete: Molnár László és Társa, Budapest.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból,

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kiéno) módunkban van az UJSÁG kedv. h. vitalával letesített megállapodás alapján kibővíteni

Magy kir. Operaház,

Nemzeti Színház,

Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árujegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kéjük szoba- és színházjegyek rendelését 2-3 nappal előbb valóunk közölni

PARK SZALLODA

BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalán. (Nincs kocsiközlés)

Elégett egy nagy amerikai luxushajó

A President Harrison, a Dollar Lines legnagyobb luxushajója, tegnap Jersey-city kikötőben kigyulladt. A hajó fedélzetén nyolcvan utas volt, akik világkörül utra készültek. Az utasokat és a személyzetet még idejében partra mentették. A hajó az esti órákban még nagy lángokkal égett.

Jersey City, augusztus 1.

A President Harrison gőzösen támadt tüzet többórai megfeszített munka után eloltották. A hajó rakományában gumi is volt, amely sürtőfüsttel égett. Az egyik matróz füstmérgezést kapott. A tűz okát még nem tudják. Remélik, hogy a víz ki-szivattyuzásával kiemelhetik a gőzöst.

A President Harrison utra készen állt Nagy-Newyork egyik kikötőjében. Jersey City a Hudson-folyam partján van. Brooklynal szemben. A remek luxushajó 10.533 tonnátartalmu. Newyork és a Fülöp szigeteken levő Manila között szokott járni.

Berettyószentmárton közelében elütött egy kéilovas szekeret egy debreceni teherautó

Mos: keresi a debreceni rendőrség a gázoló autó vezetőjét és tulajdonosát!

(A D. U. tudósítójától.)

Juhász Kálmán furta gazdálkodó esztőtökön éjszaka kéilovas szekerevel Furtáról Berettyóújfalui felé igyekezett. Amint Berettyószentmárton község alá ért, egy teherautó jött vele szembe. Az autó túlkölt Juhásznak, jelezve, hogy a kocsi megakarja előzni. Juhász a jelzésre az uttest szélére hajtotta szekerét, hogy az autónak helyet csináljon az előzéshez.

De amint az autó a szekér mellé ért, az egyik lovat elütötte. A lo azonnal összeesett, lábából és az oldalából csak egy dől a vér. A löszerszámok összeszakadtak. Az autó vezetője a halesetről tudomást sem vett, hanem gépével teljes sebességgel tovább robbogott.

A baleset után Juhász Kálmán az épen maradt egy lóval behajtott Berettyóújfaluba. A súlyosan sebesült lovat pedig otthagya az országúton s a legközelebbi községből állatorvos

vost küldött ki. A szerencsétlen állat azonban olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy már az állatorvos sem tudott rajta segíteni.

A berettyóújfalui csendőrségnek Juhász Kálmán feljelentést tett az elrobogott teherautó vezetője ellen, mert a ló, amelyet elgázolt, megdögött s az 450 pengő kárt jelent neki. A berettyóújfalui csendőrség az országúti légázolás ügyében meg is indította a nyomozást.

Megállapítást nyert hogy a teherautó „D” jelzésű volt, tehát a gép Debrecenben van lastromozva s így a berettyóújfalui csendőrség átíratott intézett a debreceni csendőrséghez, hogy itt indítsanak nyomozást a teherautó vezetője, illetve tulajdonosa ellen. A debreceni rendőrség, pénteken délelőtt kapta meg a berettyóújfalui csendőrség megkeresését, amelynek alapján a gázolási ügyet ki is adták a detektíveknek nyomozás végett.

„Éljen Zelea Codreanu Ő e sége!”

Érdekes jelentések érkeznek Galac környékéről, ahol a nagy dunaparti város mellett községek, elsősorban Targul Berest heves tüntetésnek voltak színhelyei.

Zelea Codreanu letartóztatásának hírére a vasgárda itteni csapatai szabályos katonai formációban, bajonettel és rúsztinggal végigvonultak a községeken és háromszoros hurrával ordították a jelszót:

— *Hatál a zsidókra!*

A csapatokat egy Stulescu nevű vasgárdista vezette, aki este kilenc órákor rohamot vezényelt, mire támadást kezdtek a zsidók háza ellen.

Kijelentette a vezetőjük, hogy ez hadgyakorlat volt, amelyet a jövőben többször meg fognak ismételni. A roham alkalmával ugyancsak megismélték a jelszót:

— *Hatál a zsidókra!*

Ezenkívül teli torokkai még azt kiáltották:

— *Éljen őfelsége Zelea Codreanu!*

A legérdekesebb a vasgárda hadgyakorlatszerű felvonulásában az, hogy az ottani fősolgabíró utasította az egyes községek előjáróságát, hogy *államköltségen élemezze: a vasgárdistákat és a katonai kaszárnyákban adjanak nekik éjjeli szállást.*

A jogtalanul felvett napidíjak visszafizetésére kötelezték az Averescu-parlament képviselőit

Bukarest, július 31.

Érdekes ügyben hozott ma ítéletet a legfőbb semmitűszék. Az ügy számai még arra az időkre nyulnak vissza, amikor Averescu megbukott és helyére Sturbey herceg átmeneti kabinetje került. A parlamentet ekkor feloszlatták, de amint később kiderült, a képviselők ezt nem fájalták tudásosan, mert napidíjaikat hónapokkal előre felvették.

Volt olyan képviselő, aki előre hat-havale hónapi fizetését vágta zsebre. Amikor később a liberális kormány jött uralomra, Brătianu Vintila felszólította a képviselőket, hogy a jogtalanul felvett fizetéseket térítsék vissza. A képviselők erre nem voltak hajlandók, mire Brătianu perre vitte az ügyet.

Az érdekes ügy különböző fórumokat járt meg, míg végre most a sem-

Nem alkalmi vétel

hanem állandóan olcsón árusítom a

müszem harisnyát!

Saját gyártmány hibátlan P 1.90, hibás 1.50
Bomberg selyem harisnyát kis hibával P 2.50
Férfi strapa zoknit páronként —.40 fillér
Prima selyem nadrág hibátlan P 2.90

Cipő osztályban

állandóan vannak egyes párok leszállított olcsó áron.

Benyáts Emil áruháza Debrecen.

mitűszék legfelső fokon kimondotta, bíróságok megkerülésével közvetlen hogy a képviselők kötelesek a felvett összeget visszafizetni, megadta a kormány a jogot, hogy a bíróságok megkerülésével közvetlen uton hajthassa be ezeket a jogtalanul felvett napidíjakat az élelmes képviselőktől.

Hétezer pengőt sikkasztott és megszökött a biharkeresztesi pénzváltó-kirendeltség vezetője

Budapest, augusztus 1.

A pénzváltó kirendeltségek központja ma délelőtt feljelentést tett Budapesten a biharkeresztesi pályaudvari pénzváltó vezetője, Pamlényi József ellen. A központ Pamlényi Józsefet hétezer pengő sikkasztásáért jelentette fel.

Pamlényi, aki egyedül és teljességgel vezetője volt a biharkeresztesi pénzváltó kirendeltségnek, már napokkal ezelőtt elikkasztotta azt a hétezer pengőt, amely a pénzváltás céljaira állott rendelkezésre. A sikkasztott pénzzel azonban nem szökött át a határon, mert nem volt se utlevele, se vízuma. Ezért az ország belterületére volt kénytelen menekülni. Hogy szökését ne vegyék azonnal észre a központban, a szokásos és kötelező napi jelentést szököse közben is elküldötte a fővárosba, mert számított arra, hogy a központ-

ban nem nézik meg a boríték postalbányegzőjét és így nem veszik észre, hogy ő nem Biharkeresztesről küldi jelentését. Számításában nem is eszélődött. A központban néhány nap óta gyanútanul vettek át a Miskolcon, majd Budapesten feladott napi jelentéseket.

Tegnap azonban a hónapvégi rovanosolást akarták elvégezni Biharkeresztesen. A központ megbízottja leutazott Biharkeresztesre és a legnagyobb meglepetéssel értesült arról a pályaudvaron hogy Pamlényi József már napokkal ezelőtt eltűnt. Jelentete a központnak, ahol elővetették a befutott napi jelentéseket és csak akkor derült ki, hogy ezeket Miskolcra, majd Budapestre küldte. A budapesti főkapitányság ma délelőtt körözölvelet adott ki a sikkasztott Pamlényi József ellen, aki valószínű a fővárosban bujkál.

Előfizetőinkhez!

A „Debreceni Ujság—Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, **mielőtt nyaralását megkezdi**, sziveskedjék az alábbi szelvényt **kívágni és pontosan kitöltve** kiadóhivatalunknak megküldeni (Kossuth-utca 3.), vagy pedig az címet a 1—41. telefonszámra közölni.

Kérem a „Debreceni Ujság—Hajdúföld”-et, melyet eddig

.....

cimre kézbesítettek, hó-tól

.....-ig a következő címre küldeni

Név:

Uj cím:

A „Margit” Strandfürdőben

Uszodajegy a pénztárnál **60 fillér**, villamoson az oda és visszautazással **80 fillér**. — **Gyermek uszodajegy 30 fillér**. Nagyon kedvezményes idény, havi és családi bérletek válthatók!

FELFEDEZŐ UTON A HAJDUSÁGBAN

Tiszacsegén jól sikerült a földreform, ezer lélekkel szaporodott a község lakossága

Négyezerkétszáz holdat osztottak ki — Kétszáz új ház épült fel

(A D. U. tudósítójától.)

Tiszapogár a hátunk mögött maradt már. Most amerre megyünk, mindenütt káptalani földön járunk. — Megritkultak a barátságos kis tanya házak, apró kisgazdabirtokok, kicsi parcellák. Erre felé minden az egy káptalané. Negyven község határával érintkezik az alapítványi birtok. Hatalmas birtokrészek közepén igaz uradalmi tanyák várnak. Egyforma cselédházak, nagy istállók, vadszőlővel futtatott tisztartói lakások. — Amerre látunk, mindenütt káptalani tornyokat emel horizontra a délibáb. Mert a nagyobb tanyákon templom van, iskola is épült. A káptalan gondol a cselédei lelkiszükségletével, de gondoskodik a földi javakról is. A legtöbb tanyában rendes ivóvizet, tiszta cselédlakásokat talál az ember. A régi cselédházakban ugyan még itt is négy család lakik a pitvaron, de az új épületek már szebbek, modernebbek, jobban megfelelnek az egészségügyi követelményeknek. A cselédség komenciója is több valamivel, mint a hasonló zsidó nagybirtokokon. Persze mindez még korántsem jelent ideális állapotokat.

Európa legnagyobb kos-nyája

Annyi azonban bizonyos, hogy a káptalan igyekszik betölteni azt a hivatást, ami egyedül jogosultságát adja minden nagybirtoknak: többet, jobbat és olyat termelni amire a kisbirtok helyzeti adottságánál fogva egyelőre még képtelen. Itt a Nagyszögben van például a káptalan híres kosnyája, amely legnagyobb, legszébb egész Európában. Bent az istállóban ezer darab, hatalmas, gyönyörű állat béget. Kint a legelőn még ennél is nagyobb nyájak legelnek. Ezt a remek állományt ismeri Európa mindne tenyésztője. Nem régebben a török kormány vásároltatott itt kosokat. Gondozónak elvitte melléjük egy esztendőre Arvaj Andrást, a káptalan híres öreg juhászt is. Most a napokban újra jönnek a török kormány megbízottai akik 280 darab kos akarnak megvenni. Darabonként 280 pengő lesz az áruk.

Itt a szomszédságban van egy ezer holdas Halastó is, amelyet a Magyar Tőz gazdaság Rt. bérel s állítólag sokkal nagyobb összeget fizet értük, mint a hortobágyi halastavakért Debrecennek. Viszont bizonyos az is hogy a káptalan vezetői nem kapnak igazgatósági jutalékot a Tőz gazdaságtól. S valahol itt lehet a rejtély megfejtése.

Tiszacsegén

Alkonyat felé, mint a zöld erdő közepéből előbúnik tűnik a tiszacsegei torony. Milyen más egy ilyen beáztatott község, mint azok a kopár, kietlen városok, falvak új telepek, ahol nem lát az ember egyetlen tenyérnyi árnyékot, egyetlen bokrot. Itt szép árnyas utcák, akáclobos udvarok fogadnak.

Az első benyomás még s rossz. A korcsmák előtt egész embertömeg hullámszik, az egyik zsidó pálinka mérésben részeg emberek alusznak a széken, padokon. Vasárnap van. Kint az ucán négy összefogózott legény éneklj a Kossuth nótá dailamára:

Horthy Miklós azt üzenté
Elfogyott a regement!

Az első leverő hangulatból hirtelen neki deülnünk mi is, különösen mikor megtudjuk, hogy a csegei zsidók egy évben egyszer szoktak vinkóban ilyen méretű forgalmat csinálni. Ilyenkor, mikor mennek a legények katonának, igen szép számban álltak be önként, most bucsuztatják őket a többiek. Megérdemlik hát azt a néhány hosszulepést, Holnap már a fejükbe nyomják a bakasapkát, meg a huszárcsákót. Egy évig csend lesz Tiszacsegén s mivel hogy eszébként igen rendes, józan takarékos nép lakik a faluban, tovább javeszkélhetnek a zsidók, hogy nem iszik már a magyar. Igen, egy esztendeig újra üres lesz a korcsma. Amíg újra fel nem harsan a régi nótá:

Ha még egyszer azt üzeni,

Mindnyájunknak el kell menni!

Hírességek a csegei révénél

Valamikor régen Görgei Arthur, meg Nagy Sándor honvédei is fújták ezt Tiszacsegén. Mert hogy erre felé igyekeztek akkoriban, mikor már nagyon fogyatékán voltak azok a híres regimentek. A nyomukba meg, mint a sáska, jött az oroszág. Paskievics herceg 1849. július végén itt szállt meg Tiszacsegén, a Bánii-házban s innen ment tovább Debrecen felé. A tiszacsegei révénél sok nevezetes személyiség megfordult annak idején. — Itt kelt át XII. Károly svéd király, mikor hazatért lovagolt Törökországból, 1854-ben a debreceni ötös fogaton itt nyargalt keresztül Ferenc József, meg a tündérszép Erzsébet királyasszony.

Valamikor, még a Csák nemzetisége volt az egész község. Az telepített ide néhány cseh családot is, akik régesrég elmagyarosodtak ugyan, de a nevükben máig is megőrizték a szláv eredetet.

Hétszáz új házhelyet osztottak ki a faluban, ahol csak 600 ház volt

Később a Vargák kezébe került az itteni birtok, azután a Forgács grófké volt rövid ideig. Friedek és Schwartzok jöttek utánuk. Szinte mondani se kell, hogy erre felé igen nagy szükség volt a földbirtokre-

formra. Addig 80 százalékban napszámokból, nincstelenekből állott a lakosság. A huszonnégyezer boldas határból ötezer hold se volt a lakosság kezén. Ma már mintegy tízezer hold van a kisemberek tulajdonában, de 14 ezer hold még mindig nagybirtok.

A község vezetői beszélnek, hogy ha nem jön a földreform, elpusztult, vagy kivándorolt volna a csegei nép. Hétszáz házhelyet kellett kiosztani, akkor amidőn addig összesen csak 600 házból állott a község. Elképzelhető, hogy milyen kétségbeesítő lakásvizonyok között élt addig a lakosság. Még ma is vannak házak, melyekhez mindössze csak 100 négyszögöl telek tartozik.

Az új telepen már hétszáznál több ház épült fel és még sokkal többet építettek volna, ha a FAKSZ nagyobb mértékben segítette volna kölcsönökkel a szegény lakosságot.

Négyezerkétszáz hold került a kisemberek kezére

A földbirtokreform során végeredményben 4200 hold került a kisemberek kezére. Mindent a községet fojtogató zsidó nagybirtokokból faragták le. Így hát Tiszacsegén elég jól sikerült a földbirtokreform. A nincstelenek 1—7 holdas területeket kaptak s aki komoly szándékkal szerezte a földet, az komolyan műveli is. Ami több, ha verejtékezte is, de lassan törleszti a föld árát. Régen alig tudtak elhelyezkedni a napszámok embereik, az idén nehéz volt arató munkást kapni. Így is sok apró baj történt, mert az emberek aratás közben haza-haza szökdöstek, hogy utána nézzenek a maguk kis földjének.

A legmodernebb iskola

A földhöz jutott embereket csak az bántja, hogy sehogysem tudnak megélni az apró parcellákból. Nagy teher szakadt rájuk, sok adót is kell fizetni. Így aztán nehezen telik a legelemből szükségletekre is. Mondják, hogy az iskolásgyermekek nagyrésze borzasztó hiányosan van ellátva ruha dolgában. Rongyos a munkes, talpalaiban a csizma, soknak egyáltalában nincs felhőnműje.

Pedig ez a nép megérdemelné a jobb sorsot. Szorgos, józanéletű, valóságos és erkölcsös. A község kiváló református lelkésze mondja, hogy a faluban tizenkét év óta egyetlen egyszer került megesezt leányzó. Verekedés, bicskázás soha sincs a faluban. Még az ilyen kivételes legénybucsu-tatások alkalmával is este kilenere hazatér mindenki. A nép szerény igényű, luxusra, még ha telne, se kóltene.

A község vitéz Bartha János főjegyző vezetése alatt szépen fejlődik. Talpig-embert, igazi népet szerető magyar urat kapott új vezetőjében. A tiszacsegei leventecapat a legkülönb az egész megyében. Szépen működik a Stefániaszövetség is. Van igen jó önkéntes tűzoltótestület és gyönyörű a tiszacsegeiek emeletes új iskolája.

Szinte elsodálkozik az ember, hogy miért nem ilyet építettek mindenütt. A hatalmas, emeletes épület 76.600 pengőbe került, de megérte. A modern iskolaépítő stílus egyik legszebb terméke. Széles, nagy világos ablakok, levegős, csupa-nappfény tantermek. A két legnagyobb terem, eltolható fal segítségével egymáshá nyílik s kitünően felhasználható vetített képes és műkedvelői előadások tájtására. Fent az emeleten erkélyes, csinos tanítói lakások vannak.

Az iskolát, amely szeptemberben nyílik meg, debreceni mérnök, Jost Ferenc építette.

A község intelligenciája minden vonalon példaadóan teszi kötelességét. Egyetlen példának elég felemlíteni, hogy a forgatókehiánnyal küzködő Hangya-szövetkezet talpraállítása céljából a tisztviselők havonta 4—5 pengőt készílnék leadni a fizetésükből.

Tiszacsegétől úgy bucsuzunk el, hogy megbékélünk sorsával. Talán egyetlen hely ez az országban, ahol mutatkozik némi eredménye a szerencsétlen, félbenmaradt, kétbalkezes földbirtokreformnak. Négyezer hold föld, hétszáz kiosztott házhely, kétszáz felépült ház s ami mindennél több, az ötezres lélekszámú falu ezer lélekkel szaporodott a háború óta.

Vajjon, ha mindenütt jól csinálták volna a földreformot, vajjon ha minden holtkezi birtok szélébe betelepítettek volna néhány új magyar falut, ez a csodálatosan szaporodó magyar nép vajjon nem jutott volna-e közelebb Nagymagyarország messziben ködlő álmához.

Olyan kérdések ezek, amelyeken érdemes gondolkodni erre felé, ahol tornyos uradalmak tanyáit és főként a Friedek, Strauszok, Schwarzok kastélytöleit hozza az égre a magyar délibáb. (mars.)

Családias összejövetel a gör. kath. legényegyletben

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni görög katolikus legényegylet augusztus harmadikán, vasárnap este nyolc órai kezdettel igen jó sikerűnek ígérkező családias összejövetelt rendez a Vigadó Mihály utca 4. számú iskola dísztermében. Az estélyt szellemesen összeállított és szórakoztató műsor vezeti be, amelyet hajnalig tartó tánc fog követni. Az estély alatt kitünő büfé áll a község rendelkezésére Turza József a debreceni színházi étterem tulajdonosának ismerten szakszerű és pontos irányítása és kiszolgálása mellett. Az estély lefolyásáról kedű számunkban adunk részletes tájékoztatást.

A páratlan hatású

Hajduszoboszlói fürdő

csusz, reuma stb. betegségben szenvedőknek, valamint a szórakozó község rendelkezésére naponként

reggel 7-től este 8-ig állandóan nyitva.

Vasárnap és ünnepnapokon 50 százalékos vasuti kedvezmény. — Fürdőruha a fürdőben bérelhető. — Vasuti állomástól a fürdőig autó összeköttetés.

Épület és butorvasalások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

A volt iglói diákokhoz

Az Iglói Diákszövetség elnöksége eszélyességemet bízta meg a Debrecenben és környékén lakó volt iglói diákok összeírásával. Tisztelettel kérem a kedves iskolatársakat, hogy legyenek szivesek vélem (akár egyszerű levelezőlapon) nevüket, foglalkozásukat vagy hivatali állásukat, lakásukat és azt közölni, hogy mely években jártak az iglói gimnáziumba és ott melyik évben tették le az érettségit?

Az Iglói Diákszövetség évi tagsági díja 2 pengő. Akik a szövetség tagjai is óhajtanak lenni, azok személyi adataik mellett sziveskedjenek ezt a szándékukat is nyilvánítani.

A szövetség elnökségének felszólítására az Ország-Világ szerkesztősége augusztus közepén az iglói diákokról külön számot fog kiadni, mely tartalmazni fogja a volt iglói diákok arcképcsarnokát is.

Tisztelettel kérem a volt iskolatársakat, hogy 15-20 soros életrajzi adat kíséretében legyenek szivesek arcképeiket az Ország-Világ szerkesztőségének (Budapest, VI. gróf Zichy Jenő-u. 19. sz.) felé beküldeni. Debrecen, M. K. u. 45. Béky Albert, nyugalmazott miniszteri tanácsos.

Írógép

teljesen kifogástalan, strapabíró, „Ideál” márka

eladó.

esetleg bérbé kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Újság kiadóhivatalában lehet.

Elfogták Steinert, az expressz-vonatok fosztogatóját
Eddig tizenkét börtöndíjat ismert be

A rendőrség letartóztatta Steiner László 25 éves nyomdászt, aki a Wesselényi-utca 54. számú házban lakik. Az állástalan Steiner László a nyugati és keleti pályaudvarokra járt ki és különösen a nemzetközi expressz- és gyorsvonatokon dolgozott. Indulás előtt, amikor az utasok a Perronnon bucsúzkodtak, vagy még szükséges bevásárlásaikat végezték, végiment az expressz- és gyorsvonatok elsőosztályú fülkéin és ahol gazdátlan börtöndíjt vagy egyéb hoi-

mit talált, elvitte. Eddig 12 pályaudvari lopást ismert be, de a lakásán tartott házkutatás során olyan mennyiségű értékes holmit találtak nála, hogy — a rendőrség véleménye szerint — valószínűnek látszik, hogy sokkal több pályaudvari lopás terheli a lelkiismeretét. Tekintettel arra, hogy különösen az expresszvonatok utasai között sok a külföldi, akik nem hajlandók a lopás felfedezése után utazásukat megszakítani, és így nem is tesznek feleletést.

Nyolcmillió pengő kölcsönt kap a vidéki kisipar**Folyósítják az újabb kisipari hiteleket**

(A D. U. tudósítójától.)

A kézműiparosság egyik legizgatottabb problémája a kisipari hitel. Az iparosok érdeklődése teljes mértékben érthető. A súlyos gazdasági helyzet ugyanis rendkívül mértékben fokozza a kisipari hitel szükségességét s ha e hiteleket az iparosság már tegnap megkapta volna, tán még akkor is későn lett volna.

Azt a nagy érdeklődést, amellyel a kézműiparosság e hitel felé fordul, szinte még fokozza a sajtó, amely nap, mint nap után hoz közleményeket a kisipari hitellel kapcsolatban. Hónapok óta olvashatjuk, hogy a kormány a kisipar megsegítésére jelentős kölcsönt folyósít. A minisztertanács már hozzájárult a kisipari hitel folyósításához és 10 millió pengőt juttat a kézműiparosság részére, sőt háromszorosára is megduzzasztották, vérmes reményeket kelteve az iparosságban a kölcsön iránt. A valóság a kisipari kölcsön ügyében a következő:

A minisztertanács legutóbbi tényleg hozzájárult ahhoz, hogy a gyűfakölcsön harmadik részletéből a kézműiparosság részére 10 millió pengő kisipari hitel folyósíttassék. A kölcsön 80 százalékát a vidéki iparosság 20 százalékát a fővárosi kézműiparosság hitelkérelmének kelégitésére fordítják. A kölcsönből tehát 8

milliót a vidéki és 2 milliót a fővárosi iparosság kap. A hitelek folyósítását a legrövidebb időn belül megkezdik. A kölcsönre vonatkozó részletes tájékoztató nyomtatványok elkészítése folyamatban van. A kölcsönt az Iparosok Országos Központi Szövetkezete — röviden IOKSZ Budapest VII., Károly-körút 3. sz. — folyósítja. Foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a kölcsönök folyósításának lebonyolítása vidéken is lehetséges legyen. Ennek megoldási módjait illetően még folynak a tárgyalások. Kívánatos azonban az, hogy a kölcsönök folyósítása a lehető legrövidebb idő alatt, minden késedelem nélkül már most megtörténjen, ezért a kölcsön igénylési kérelmeket már most elő lehet terjeszteni. A kérelmeket egyenként kell előterjeszteni, amelynek megkönymitésére a kamara igénylési lapokat nyomtatott s azokat az iparostól utján az iparosok rendelkezésére bocsátotta.

A kölcsönt illetően annak igénybe vehetési módjára nézve a visszafizetési időtartamra nézve írásbeli tájékoztatást még nem kaptunk s így csupán szóbeli tájékoztatásról beszélhetünk, hogy a kölcsön folyósításának feltételei nagyjában és általában ugyanazok maradnak, mint a régebbi hasonló kisipari kölcsönök. Vagyis kisipari hitel folyó-

sítása a következő feltételekhez van kötve: Ingatlan fedezet, az ingatlan becsértékének egyharmad részéig maximum azonban 16.000 pengő értékig, vagy jó két kezes, legfeljebb 3000 pengőig. A folyósítási kamat láb: 7 és fél százalék.

Megkezdődött a kisipari kölcsön igénylése

Az iparostól ezt a tudatja tagjaival, hogy az annyiszor emlegetett kisipari kölcsön igényléséhez szükséges nyomtatványok megérkeztek azok délelőtt 9 és 12 óra között az érdeklődők rendelkezésére állanak.

A rendelkezésre álló adatok alapján a feltételek a következők:

A kölcsönt az Iparosok Országos Központi Szövetkezete (az IOKSZ) Budapest, Károly király-ut 3. sz.) folyósítja, tehát az igénylőknek ehhez a szövetkezethez kell fordulniuk a kölcsönért.

Az igénylés az erre a célra nyomtatott blankettán történik. E blankettákért fizetni nem kell s azokat az iparostól letölteni kell átvenni.

A kölcsönt 7 és fél százalék kamattal folyósítják, mégpedig vagy ingatlan fedezetre, vagy pedig 2 igen jó kezes jóállására. Akinek tehát igénylési lapra, illetőleg a kölcsönre szükség van, forduljon bizalommal az iparostól, ahol a legmegvalósítható felvilágosításokat is készséggel megadják.

Bika bérházban négy szobás utcai lakás kiadó.**RISKÓ**

szücsműhelyét megnyitotta

Kossuth-u. 3. l. em.

Mindenféle szörme munkát szolid árak mellett vállal.

TARCA**Apa és fia**

Írta: MARTHE BIBESC.

A kávé a verendára! — parancsolta Tourane a szobalánynak.

Tourane gyöngéden a fiú vállára tette a karját és dolgozószobáján keresztül követte az alkonyatba. A lemenő nap ezerféle fényviszszaverődést varázsolt a szemük elé és finom pára szállt a rétek és völgyek fölött. A levegő tele volt azzal a langyos, illatos melankóliával, ami boldog álmodozásra csábítja az embert. Tourane elragadtatással gyönyörködött a szép, nagy városban. Büszke volt rá és büszke volt arra is, hogy fölgyerezte fiát a kegyetlen élet ellen, hogy boldog gyermekként biztosított a számára, hogy mindig segítőtárs állott a fejlődő ifjú mellett. Ezen a szép estén a fia mellett azt gondolta magában:

— Nincs ennél szebb és boldogibb érzés az életben!

Kávé töltött és jó szivarral kínálta meg a fiát. És aztán így szólt:

— A legtökéletesebb boldogság percét élem most. Olyan kimondhatatlanul boldog vagyok, hogy végre olyan hosszú idő után újból nálam vagy, fiam! A mai estén együtt tölt-

júk, csak mi ketten! Ugy-e fiam, te is így akarod?

Emil szórakozott igennel felelt. Lassan itták a kávé. Az apa beszélt. Szellemes, élecs ember volt, sok tapasztalatot szerzett az élet dolgában. Nagyszerűen tudott beszélni. — A társaságát nagyon szerették és becsülték. De Emil vajmi kevés figyelmet szentelt apja szavainak.

Lassankint mind sötétebb lett az ég; kigyultak a csillagok. Nyugaton egy kis tó, amely eddig, mint folyékony réz, ragyogott, megfakult. És az apa folytatta:

— Látod, fiam, az életben minden mulandó, minden eltompul. De az az öröm, hogy egy gyermeknek életet adtunk, ez az öröm örökké tart. — Az élet nem tud nekem nagyobb boldogságot nyújtani a jelenlétednél.

Emil nem volt érzékeny ezzel a kijelentéssel szemben és kedvesen felelt rá. Aztán a karkötő órájára nézett és halkán mondta:

— Kilenc óra.

Az apa megremezt. Egy árnyék ereszkedett a lelkére.

— Konyakot, vagy anizettet parancsolsz? — kérdezte.

— Anizettet kérek.

Az esti pir meghalt. Violaszinű lett az égbolt és valamennyi csillag félragyogott. Az ablakok fölgyújtották a talányait, ezer meséjüket, a sorsok titkait mögöttük, egyiket a másik után olyan közel és mégis

olyan messze, mint a különböző világok.

A két férfi hallgatva itta a likőrt. Emil újból futó pillantást vetett az órára.

Az apa újból összereszt.

— Mit törődünk mi az idővel? Hisz kényelmesen ráérünk... — esengett az apja hangja ijedten.

Emil nem felelt.

— Még egy szivart? — kínálta az apa. — Sört hozatok.

— Köszönöm, a számomra ne.

Az apa sóhajtott és hallgatott. A fiú elszívta a második szivart, le és fel sétált a verendán. Harmadszor nézett az órára.

— Fél tíz.

És aztán kissé elfogultan, mert alapiában véve jó fiú volt, így szólt:

— Mozgásra van szükségem, sétálni megyek. Különbben is itt már hívós kezd lenni.

Az apa félénken ajánlta:

— Elkísérhetnélek...?

— Nem hiszem, hogy jól mutatnál. Ourel és Robert urak várnak rám. Tudják, hogy hazajöttem és csodálkoznak, ha elmaradnék.

Az apa lelke előtt megjelent egy fiústón kávéház, lármás, ostoba tréfákon mulató fiatal emberek. Egy pillanatig föl akart lázadni, a fiát ott-hon akarta tartani. De aztán csak annyit felelt:

— Menj!

A fiú nem mondatta ezt kétszer.

És az apa egyedül maradt. Szívére és lelkére lesújtó emlékek nehezédtek. Elvonult előtte egész élete. Husz év óta csak a fiának élt. Izzó szeretetében lemondott mindenről, ami az életének színt és fényt kölcsönözött volna. A fia nevelése, féltékeny őrzése lekötötte minden idejét. A fia öröme volt az ő öröme és a gyermek szenvedései az ő kínjai voltak.

És most mindez meghalt. Áthidalhatatlan szakadékot érzett a maga és a fia lelke között. És úgy érezte, mintha vadak közt volna az aggyastyán, kit a gyermekei leölnek, amikor a szemé meggyöngül és a tagjai elmehezdednek. És kínjában felkiáltott:

— Istenem! Istenem. Ez a halál! Miféle bünt követtem el?

És ekkor hirtelen egy kép merült fel a multból. Egy más vidéken egy más verendának a képe és látta magát, amint egy júliusi este az apjával kávé itott.

Ő is türelmetlen volt akkor, ő is többször az órára nézett, míg az apja szorongva beszélt hozzá. A szíve majd meghasadt a lelkiismeretfurdalástól:

— Apám, apám, bocsáss meg? Oii, ha tudtam volna...

De aztán elmúlt. Egyszerre megadta magát a sorsnak, alázatós lett és rezignált. Az a keserű gondolata támadt, hogy a halál nagyon nehéz volna, ha nem járna előtte a magárahagyatottság, az egyedülvalóság.

Mi a különbség Debrecen és Firenze között?

vagy: lehet-e „kálvinista fejjárról“ idegenforgalmat csinálni?
vagy: kell-e Debrecennek „ünnepi hét“?

Valamikor én is írtam, pár kusza sort egy „kálvinista fejjárról“. Lévén a nap lemenőben, kimentem a temetőbe. Ott rátaláltam a Parnasszusi Háromszög-re. Ennek a szent triángulumnak egyik csúcsában a nagy mesemondó Jókai, másikon a pacsirtaszavú Blaháné, harmadikában pedig Ady Endre alussza örök álmát. Mondom: naplemente volt és az elköltözötték birodalmában mély esőnd hallgatott. Ady Endre csonkakupa-alaku elhagyatott sírjára misztikus, lágy fény borult. A fejján, melynek ösművészete talán még messze Ázsiából költözött ide velünk, ott állott a szokásos kálvinista felirat: „A. B. F. R. A.“ Nézetem a virágtalan síri hantot és a benne porladó szívet mutató sötét fejfát. És imel: Isten tehénkéje, a pettyes hátú katica bogár megindult a betűk nyomán, sorrayvette az öt bevésett nagybetűt és a tiszteletet tőn a nagy Titán örök emlékeztetének.

Ne méltóztassék haragudni, de megkönyveztem ezt a tiszteletadást. Voltak olyanok is, akik szürkeszerű íráson keresztül színtelen megkönyveztek. Ezek közé tartozik a költő édesanyja, Ady Lőrincné nagyasszony is aki vérző anyai szívének hallását juttatta előttem kifejezésre.

Más sírok fölött is zöldül halandók emlékeztete és más sír fölött is áitottam már mélysegesen meghatva. — Láttam vasba öntött hatahmas síremléket s rajta felirat:

„A muzsának szózatja
A sírt megrázkódtatja
S élelet fuval bele“.

A vas emlékmű alatt Debrecen legnagyobb fiának: Csokonay Vitéz Mihálynak földi maradványait nyugosztanak. Nem parádés ez a sír, sőt még a jázminbokrok illatos hűsége sem mutatja, hogy nehány arasszal a rögzök alatt egyik legnagyobb lírikusunk szíve porladozik. Ellenben közel van az örök és mindenütt dusan tenyészik a liceum, a paraj és a laboda. Hiába: nincs temetőkultuszunk. A mi temetőkerítéink elhagyatott, rideg gyászmezők. És itt a különbség Debrecen és Firenze között. A firenzei „Campo-Santo“ csodálatosan művészi síremlékekkel ékes és a latin fajtának minden pietása szép harmóniában találkozik benne a természet szépsége pazar dekorumával.

A firenzei temető igazán környezet — és pedig méltó környezet — egy nagy költő örök emlékeztetének. A Hatvanutcai süppedő sír azonban szörnyű súlyos vád azokra, akik legnagyobb nemzeti értékeinket igaz értékük szerint felbecsülni nem kéne.

Nem akarnám megháborítani a „magános árva szív“ pacsirtaszavú poétájának csendes síri álmát, ha nem hajszolva, üzve-kergetve a vágy, hogy ne hagyjuk őt ebben az elhagyott környezetben, hanem vessünk neki hozzá méltó ágyat, itt bent a város szívében, ahol száz-czernyi magyar szív dobbanása ütemez!

Frivolitásnak ne vegye Kardos Pál ur, de kénytelen vagyok fogadást ajánlani. Nevezzen meg a cikkíró 3 tagot, művész embereket, én is megnevezek ugyanannyit. Ezek válasznak egy elnököt. Ha ez a zsüri azt mondja, hogy Csokonai Vitéz Mihályt ott kell hagyni az elhagyott Hatvan-utcai temető liceumos és keserű lapuval „ékesített“ árokfélében, akkor beadom kemény kálvinista de-tekamat. Sőt akkor is beadom, ha — mondjuk — két éven belül valaki vállalkozik arra, hogy a „Lilla-dalok“

kölőjének nyugóhelyét, azt a vén, nem kultivált, gyomos temetőt, hozzáméltóvá kertesíti át. Nekem nincs kifogásom a vasemlékmű ellen. Hajlandó lennék azt a városba is behozni, bár felelősségem tudatában állítom, hogy abszolút művészietlen. Szép kegyelet, de a mult század kissé primitív kegyelete.

És most térjünk át a „Festwoche“-ra. Salzburgot úgy ismerem, mint

a tenyeremet. Boldogabb időkben ottan keseregtem a hazai föld sivar homokja felé. Hegyeink, patakjaink csakugyan nincsenek. De van egy félezeréves kulturánk, mely elismertetést követel. En ezt a kulturát, mely a kollégiumi anyakönyvtárban, az Egyetemen, a Pallagban, a Déri muzeumban és Hatvani professzorban, meg Vitéz Mihályban teljesedik ki, — hogy a modernekről ne is szóljak —, nem hagyom. Nem hagyom akkor sem, ha az én „ünnepi hetemet“ kissé fölüenykedve kritizálják a „mindent jobban tudók“.

Igenis! Debrecennek, a legmagyarabb városnak, az iskolák évszázados városának joga van ahhoz, hogy kul-

turális centrummá váljék. Ezenkívül előfeltételei is vannak hozzá, hogy szakítsa el azt a nevétségesen vékony pórázt, amelyen a tudimenzionált Budapest a vidéki városokat vezeti.

E sorok írója erdélyi ember. Láttam, hogy ott új és értékes irodalmi és művészeti élet keletkezett, minden külső támogatás nélkül. En ezt a potenciális energiát nagyra becsülöm és értékesíteni kívánom egy magasabbrendű cél: a vidéki magyar kultúra érdekében.

Salzburgot és Firenzét tisztelem, — Debrecent pedig emelett még szeretem is.

Szeresse más is!

Dr. tokaji Oldh Béla

Százkilencvennégy hamis érettségi bizonyítványt állított ki a budapesti Rőser-intézet

Két évi munka után elkészült az ügyészség vádirata — Rőser igazgatón kívül harmincan fognak a vádlottak padján ülni

Budapest, augusztus 1.

Közel két évig tartó nyomozás után a budapesti Rőser-iskola hirhadt ügyében elkészítették a vádiratot. A vádirat huszonkilenc oldalra terjed. Az ügyészség elsősorban Rőser Alfréd Edvin igazgatót és legfőbb büntársát, Bäder Miksa kereskedelmi iskolai tanárt vádolja meg mint tettestársat nem kevesebb, mint százkilencvennégy rendbeli közokirathamisítás bűntettével. Ezenkívül Rősert még tizenkilenc rendbeli súlyosabban minősítendő közokirathamisítással is megvádolja az ügyészség. Kettőjükön kívül vádat emel az ügyészség a Rőser-iskola másik három tanára ellen is: Szemző Miksát nyolcrendbeli, Rajna Tivadart egyrendbeli közokirathamisítással és Récsényi Zsigmondot okirathamisításra való felbujtással. Mint felbujtó szerepel a vádlottak között dr. Lillits Sztóján földbirtokos s még huszonöt ember, akiket mint Rőser-féle bizonyítványtulajdonosokat részint közokirathamisítással, részint pedig arra való felbujtással vádol az ügyészség.

Százkilencvennégy „maturás“

Rőser Alfréd Edvin, a Budapesten működő és nyilvánossági joggal felruházott Rőser-féle felsőkereskedelmi magániskola tulajdonosát és igazgatóját, valamint Bäder Miksát, az iskola tanárát az ügyészség azért vádolja meg a 194 rendbeli közokirathamisítással, mert a 194 embernek a szabályszerű osztályvizsga és érettségi vizsga letétele nélkül hamis kereskedelmi érettségi bizonyítványt adtak.

A vádirat felsorolja mindazoknak a nevét, akik hamis érettségi bizonyítvány birtokába jutottak, ezek között nagyon meglepő nevek is vannak. Olyanoknak is adtak hamis érettségi bizonyítványt Rőserék, akik nemesak hogy nem tettek érettségi vizsgát

Üzlethelyiség

a Bika bérházban augusztus elsejére kiadó.

Kitünő házi koszt

kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre

Burgondia-utca 2. sz.

vagy osztályvizsgát, de akiknek még az előfeltételeik is hiányzott ahhoz, hogy érettségit tehessenek, az előiskolázottságuk sem volt meg.

Szemző Miklós, dr. Rajna Tibor, Récsényi Zsigmond, az iskola tanárai egyes esetekben aláírták az érettségi bizonyítványt, mint vizsgáztató tanárok, noha nagyon jól tudták, hogy az illetők, akik számára a bizonyítványt aláírták, nem tettek érettségi vizsgát.

Kabaréelőadás az érettségivel

Dr. Lillits Sztóján földbirtokos is egyik felhajtója volt Rőser A. Edvinnek. A 194 ember közül, akik hamis érettségi bizonyítványt kaptak, 30 gyanúsítottat azzal vádol az ügyészség, hogy tudták azt, hogy hamis érettségi bizonyítványt kaptak Rősertől, ezt a bizonyítványt mégis elfogadták és fel is használták az életben. 164 ember, aki hamis érettségi bizonyítványt kapott, nem került bele mint gyanúsított az ügyészség vádiratába, mert a nyomozás adatai szerint nem tudtak arról, hogy az érettségi bizonyítványok hamisak. Rőserék színházat játszottak, úgy csináltak, mintha leérettségizettek volna őket, azután pedig kezükbe nyomták a hamis érettségi bizonyítványt.

Az „érettségizett“ diákok védekezése

Az ügyészség vádiratának indoklása többek között a következőket mondja:

— A nyomozás és vizsgálat adatai szerint Rőser A. Edvin, mint a Budapesten 1853. év óta működő Rőser-féle nyilvánossági joggal felruházott magán felsőkereskedelmi iskola fenntartója és igazgatója, 1916—17. tanév óta, amikor is a vallás- és közoktatásügyi miniszter a magántanulók vizsgáztatási jogát tanintézetektől megvonta, abból a célból, hogy a jogmegvonás miatt elmaradt jövedelmét pótolja, a jelentkező magántanulókat vizsgára bocsátotta és a jelentkezők egész tömegének vizsga letétele nélkül is kiállított osztálybizonyítványt vagy érettségi bizonyítványt.

— Amikor ezek a manipulációi 1928

november havában névtelen feljelentés alapján nyilvánosságra jutottak, Rőser A. Edvin a közoktatási miniszter által elrendelt fegyelmi vizsgálat folyamán az érvénytelen bizonyítványok kiállítását beismerte. Emiatt őt fegyelmi hatósága hivatalvesztésre ítélte és tanintézetét 1928 november 22-én bezáratta.

— Ugyancsak beismerte bűnösségét Bäder Miksa és Szemző Miklós; Rőser tanintézetének két tanára. Vallomásaik után azután kiderült, hogy az érvénytelen bizonyítványokat tulajdonrészben eredeti okirat formájában állították ki.

Mit mond a vádirat

— Azok, akik ellen a Rőser-féle bizonyítványok megszerzése miatt büntető eljárás indult, kevés kivétellel azzal védekeznek, hogy nem volt tudomásuk arról, hogy az intézet nem vizsgálható és szabályszerűen tartott írásbeli és szóbeli vizsgálat alapján jutottak bizonyítványokhoz. Többen arra is hivatkoztak és tanúkkal bizonyították, hogy Rőser A. Edvin a magánvizsgákra bocsátás iránt kérvényt adatott be velük, az engedély megszerzését vállalta s így tulajdonképpen megtevésztette őket.

Voltak olyan esetek is, amikor a magántanulók rendszeren látogatták az előadásokat és a rendes tanulókkal együtt miniszteri biztos jelenlétében szabályszerű szóbeli vizsgát tettek.

A nyomozás csak 30 esetben tudta kideríteni, hogy a tanulók tudták a bizonyítvány hamisításáról, elegendő 165 esetben a nyomozás negatív eredménnyel végződött.

Aki Rőserből élt

Az egyik vádlott, Söder József büne a vádirat szerint az, hogy 1924 decemberétől 1928 novemberéig, tehát Rőser letartóztatásáig folyton zsarolta az idegbeteg Rőser A. Edvint. Söder megtudta, hogy Rőserék-nél hamis érettségi bizonyítványokat osztogattak és ettől kezdve folyton nagy pénzekért zsarolta őt. Havonként mintegy 300—500 pengőt kapott rendes fizetés gyanánt Rősertől csak azért, hogy hallgasson.

A törvényszék vádpancája dr. Ott-rubay tanácselnök vezetésével szeptemberben fogja tárgyalni a kifogásokat és ebben a nagy közokirathamisítási bűntényben, amelynek tárgyalása elé Csonkamagyarország egész társadalma nagy érdeklődéssel néz, még ebben az évben a vádlottak padjára kerülnek előreláthatólag mindazok, akik ellen az ügyészség vádat emelt.

ARANY
BIKA

GŐZ és KÁDFÜRDŐ

REGGEL
ESTE6-TOL
-IG

NYITVA!

OLCSO ARAK!
ELSŐRENDO PEDIKOR**Ma lesz a debreceni
csata évfordulója**

Debrecen, augusztus 1. Jelentette már a Debreceni Ujság-Hajdúföld, hogy a város vezetősége az idén is díszes keretek között ünnepli meg az 1549. augusztus 2-iki debreceni csata évfordulóját. Az ünnepség rendezésével a polgármester dr. Kupinszky Sándor aljegyzőt bízta meg, aki az ünnepi beszéd megtartására dr. tokaji Oláh Bélát, a város idegenforgalmi referensét kérte fel. Az ünnepségen lesz szavaltat is azonkívül a debreceni dalárdákból alakult alkalmi kórus énekszámokat, köztük a Nemzeti Hírszékvet és a Himnuszát adja elő.

Az ünnepségen hivatalosan képviselteti magát a város és a honvédség, valamint a hivatalok és testületek. Akik koszorút helyeznek a főoroszlanra, szándékukat ma délelőtti jelentésként be a városházán a közművelődési ügyosztálynál, amelynek telefonszáma 13-56.

Az emlékünnepegy résztvevői délután fél 6 órakor indulnak a városházáról.

**Zsarolás miatt elítélték
két konyári földmestert**

(A D. U. tudósítójától.) Fodor Sándor konyári földmestert a múlt évben több mazsa gabonát és negyven pengő készpénzt adott kölcsön egy Győri Zsigmond nevű ismerősének. Amikor néhány hónap múlva visszakérte a tartozást, Győri jelentette, hogy most nem tud fizetni hanem majd elintézi. Október 13-án délután Fodor Sándor észrevette, hogy Győri Zsigmond rozsdát visz haza a szekeren. Ismét felszólította, hogy a tartozás fejében legalább azt a százhusz kiló rozsdát adja neki, ami a szekeren van. Győri ezt megtagadta, mire Fodor Sándor odahívatta a fészéret Zsigmondot és Győriné erélyes tiltakozása ellenére kiemelték a szekérből a két zsák rozsdát, miközben Győrinét félre taszították.

Zsarolás miatt indult meg a két Fodor testvér ellen a bünvádi eljárás és ügyükben péneken délelőtti tartott főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr. Serly Jerő elnökelete alatt működő büntető tanács. A főtárgyaláson mindkét vádlott beismerte a vádszerű bűncselekmény elkövetését, de azt tagadta, hogy Győrinével szemben erőszakosan léptek fel, amit pedig a tanács bizonyított. A törvényszék Fodor Zsigmondot és Fodor Sándort zsarolás vétségé miatt fejenként husz-husz pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

**Konyári Sóstón
a strandfürdő
megnyit!**

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16.
(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérintő megbízható minőségben kapható.

**Megérkezett Amerikába az „R 100”
angol léghajó**

Utközben súlyosan megsérültek a stabilizátorok

Montreal, augusztus 1. Az „R 100” léghajó pénteken a közép-európai időszámítás szerint délelőtti tíz óra husz perckor (amerikai idő szerint reggel négy óra husz perc) simán kikötött Montrealban a Szent Hubert repülőtérén, százezer főnyi közönség jelenlétében.

A léghajó késéssel érkezett meg, mivel az amerikai partoknál viharba került és megsérült. Az angol légügyi minisztérium jelentést adott ki az „R 100” utijával kapcsolatban és ebben beszámol a kellemetlen inci-

dens részleteiről. A léghajó heves viharban haladt előre és körülbelül 72 kilométerre volt Quebecből, amikor a két egyensúlyozó lap, az ugynevezett stabilizátor burkolatja hirtelen fölrepedt és végigszakadt. Az egyensúlyozólapok gondos megvizsgálása és alapos rendbehozatala csak a léghajó sebességének erős csökkenésével vált volna lehetségessé. Az egyik lapot aránylag könnyen sikerült kijavítani, a másiké azonban sok nehézségbe került. Mind a két lap kijavítása azonban csak ideiglenes volt.

**A nagyváradai és szatmári egyház-
megyék egyesítése csak az egységes
főpásztori irányítást jelenti**

**Megérkezett Szatmárra a pápai rendelet — Mindkét
egyházmegye káptalanja fennmarad**

(A Debreceni Ujság nagyváradai tudósítója jelenti.) A szatmári és nagyváradai latin szertartású római katolikus püspökségek egyesítéséről szóló pápai rendelet Dolei Angelo pápai nuncius továbbítása folytán Szatmárra érkezett Szabó István apostoli kormányzó címére. A pápa rendeletet a principaliter oldja meg az egyesítést, tehát a két püspökség jogi keretei tovább is fennmaradnak és az egyesítés csupán a főpásztori irányításában domborodik ki, jogi hasonlatlal élve tehát a személyes, anyó főpásztori felel meg. Ugy a váradai, mint a szatmári székeskáptalan szintén is megmarad s de facto csak a Mayer Antal prelátus által betöltött

nagyváradai apostoli kormányzását szűnik meg.

Az erre vonatkozó pápai rendelet a következő szavakat intézi Szabó Istvánhoz:

„A szatmári és nagyváradai egyházmegyék ideiglenes apostoli kormányzóivá kinevezünk Téger, ugyancsak, mint anyagiakban, mindazonkival a jogokkal és kiváltságokkal amelyek az apostoli kormányzók állását és hivatalát megilletik.”

Erdély és általában az oláh megszállott terület magyarsága Szabó István kinevezését nagy örömmel fogadta, amál is inkább, mert tanterít hatatlan magyar hűségét eddig minaképpül emlegették.

**Két és félelvi fegyházra itélték
a zeleméri erdő ridikül rablóját**

Lesben állt a fák alatt és úgy fosztogatta a ridikü őshögyeket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Az utóbbi évek folyamán a bünyözők körében szinte járványszerűen tépet fel egy új betegség: a ridikül rablás. Az ország minden rendőrsége napról-napra nyomoz vakmerő rablók után, akik azonban az elegancia mezejébe öltözve, igyekeznek gyanú felül állani és ez a trükk a legtöbb esetben sikerül is. Sipo Imre azonban hiába öltözött bricsesbe, hiába húzott a lábára rászórt eszimat, mégis belekerült a bajba.

Sipo Imre 24 éves hajduböszörményi napszámos, akinek egyéb intelligenciája nincs, minthogy le tudja írni a saját nevét, de ezenkívül a magyar ABC többi betűit nem ismeri és aki lopásokért, verekedésekért és súlyos testisértékekért már nyolc ízben volt büntetve, követte a „kartársak” példáját, ridikül rablásra vetemedett. Előbb alaposan kitanulmányozta a teret. Ugy találta, hogy a zeleméri erdőben pompás alkalmak kínálkoznak és a múlt év augusztus huszadikán, Szent István király ünnepén a zeleméri erdő egyik fája alatt lesben állott és várta a legelső áldozatot.

Kovács Margit és barátnője, Karap Ilona, podgyászokkal felszerelve és természetesen ridiküllel a bóna alatt

indultak a zeleméri erdőn keresztül a bodai szőlőskert felé. Az volt a tervük, hogy legalább egy hetet a szőlőben töltenek és vig hangulatban gyalogoltak az erdő hús fái között. Az erdei uton szembe találkoztak egy jól öltözött paraszt legénnyel, aki ügyet sem vetett rájuk. Pár pillanattal később ugyanez a legény utánuk szaladt és Kovács Margit remülten vette észre, hogy valaki hátulról ki akarja húzni a ridiküljét. Sipo Imre ugyanis amikor elhaladt a két leány mellett, megbújt az egyik fa alatt és amikor látta, hogy az erdei ösvényen senki sem veszélyeztet, előre kigondolt tervét végrehajtotta és hatalmas iramban a leányok után rohanva, a Kovács Margit ridiküljét, magához akarta kaparintani.

A leány megragadta Sipo Imre kezét, aki erre a másik kezében levő botot ütésre emelte és követelte, hogy azonnal adják át a kézi táskát. Erdekes jelenet következett ezután. A két leány remülten nézte, hogy a bottal felfegyverzett rabló a ridikülből előbb a két deci rumot tartalmazó üveget veszi ki, majd egymásután kaparija elő az ezüst egypengősöket. Kovács Margit, a ridikül gazdája számolta, hogy bány darab egypengöst

vesz ki a rabló. Amikor Sipo Imre már a kilencedik pengőt húzta elő, Kovács Margit erőre kapott és abban a tudatban, hogy a ridikülben még két pengő marad, ami elég lesz a visszautazásra, kikapta a táskát az utonálló kezéből és rákiáltott:

— Na, most megnézem magát jól magammal! Lássuk csak: kék szem, barna haj, sovány arc, magas termet és így tovább.

Az utonálló figyelmesen hallgatta a saját személyleírását, majd amikor Kovács Margit befejezte mondókáját, Sipo Imre a tőle telhető legbájosabb mosoly kíséretében otthagya a két remegő leányt.

Kovács Margit elmondotta a barátnője édesapjának a rablótámadást, mire ez puskát véve a kezébe, elindult a rabló felkutatására. Az utonállót azonban csaknem egy egész éjszakai hajszja után sem sikerült megtalálni.

A vakmerő rablás hetek múlva is élénken foglalkoztatta a zeleméri közönséget s a csendőrök is erélyesen nyomoztak, de az utonállót mégsem sikerült kézrekeríteni még Kovács Margit precíz személyleírása alapján sem.

Csaknem egy év múlva, 1930. június 7-én megismétlődött ugyancsak a zeleméri erdőben a Szent István király napi eset. Ennek az esetnek a főhőse, mint később kiderült, szintén Sipo Imre volt. Szabó Józsefné, egy MÁV lakatosnak a felesége gyanútlanul haladt a zeleméri erdő utján Boda felé, amikor Sipo Imre utána rohant, a karjáról letépte a ridikült és eltávozott. Szabóné másnap jelentette az esetet a csendőrösön és az erélyes nyomozás után pár nap múlva a csendőrök kézrekerítették Sipo Imrét, a zeleméri ridikül rablások tettesét és bezárolták a debreceni ügyészség fogházába. Sipo Imre a csendőrök, mint a vizsgálóbíró előtt teljes beismerésben volt. Nem is védekezett semmivel. A pénteki főtárgyaláson lakónikusan válaszolt az elnök kérdéseire. Az erkölcsileg teljesen züllött ember minden meghábas nélkül vallotta be a bűncselekményeket és a vallomása a lényeges kérdésekben teljesen megegyezett a sértek előadásával.

A törvényszéken dr. Öry királyi ügyész vádbeszéde és dr. Papp Ignác védőbeszéde után kihirdette az ítéletet, amely szerint Sipo Imrét egyrendbeli rablás és egyrendbeli lopás büntette miatt két és fél esztendő fegyházbüntetésre ítélte a bíróság.

Az ítélet ellen egy a királyi ügyész, mint a vádlott felebbezett.

**A magyar Oceanrepülés
előkészületei**

Miután a „Justice for Hungary” repülőgép már elkészült és július 20-án már a magyar bizottság át is vette az ezüstmadarat, így előrelátó hatólag semmi akadály sem lesz annak, hogy augusztus közepén a magyar pilóták elindulhassanak óceáni utjukra. Endresz György, Magyar Sándor és Czapáry Jenő alvezredes meglátogatták Szalay Emilt, aki az oceanrepülést anyagi áldozatokkal lehetővé tette s Flinről, Szalay Emil tartózkodási helyéről a magyar repülők Kaliforniába utaztak, hogy ott próbarepülést végezzenek a Justico for Hungary.

HIREK

1930. augusztus 2. (Szombat.)
Prot.: Lehel. — Kath.: Alfonz.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-u. 26. — Nap, Piac-u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpád-tér 1. — Mátyás király, Nyilastele, Márton Kálmán-u. 1.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban tegnap délelőtt és ma éjjel újabb voltak esők. A déli részeken jelentékeny esapadékok mértek — (Paks 24, Orosháza 13, Szeged és Békéscsaba 14, Nagykanizsa 7 milliméter). A hőmérséklet alacsony: 20—25 fokos legmagasabb déli és 9—14 fokos legkisebb hajnali hőmérsékleteket jelentettek.

Budapestben 1-én délben a hőmérséklet 21 fok Celsius.

Prognózis: Felnyomóan derült és melegebb idő várható.

ISTENTISZTELETI REND

A római katolikus templomban:
Egész napos szentségimádás. Szentegyházunkkal reggel 6 órakor. Misék, gyónatás, áldoztatás templomnyitástól kezdve. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Benze Mátyás. Utolsó mise fél 1 órakor. — Délután szentolvasó és litánia. Szentségbetétel 6 órakor. Prédikál Tóth Imre kaplán.

A görög szerzetesi rom. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. — Reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa a görög és latin szertartású rom. kath. katonák részére, 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután vesperaye.

Az evangélikus templomban:
Az evangélikus templomban (Miklós utca 3. sz.) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Végzi: Horeczky Béla.

Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos u. 23. sz. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. fél 9—9-ig imádkoztat, 9—10-ig biblia-magyarazatot, délután 6—7-ig evangélikus, fél 8—9-ig Urvasorozást.

Than Gyula főszerkesztő üdülésre hazaérkezik Debrecenbe

Mint ismeretes, Than Gyula főszerkesztő, a debreceni hírlapírói kar köztiszteletben álló tagja a dalosverseny rendezésének emberföltölti fáradozásai következtében súlyosabb természetű gyomorbántalmakat szerzett magának s ennek kezelési-csere a budapesti Liget-szanaszatóriumba vonult. Itt Hüttl Hümér professzor sikeres műtétet hajtott végre a gyengélkedő főszerkesztőn, amelynek következtében nagyszámú tisztelőnek s barátainak szinte öröme a teljes gyógyulás utjára lépett. Miután Than Gyula állapotának örvedetes javulása fölszögessé teszi a további szanaszatóriumi kezelést, a közszerzetben álló főszerkesztő ma délután 6 órakor hazaérkezik Debrecenbe, hogy családja körében abszolválja a teljes felgyógyuláshoz még szükséges utókorát. Így minden kálátás megvan arra, hogy mihamarabb bekövetkezik az az idő, amikor újra elfoglalja Debrecen közéletében azt a fontos pozíciót, amelyben önzellen és eredményes tevékenykedése annyi tisztelőt szerzett neki s ahonnan időlegesen elszórtotta a tufeszített közérdekű munkával szerzett gyengélkedés.

— **Uj műszaki főtanácsos.** A Kormányzó a m. kir. p. n. ügyminiszter előterjesztése a debreceni m. kir. állami 12 földmérési felügyelőség főnökét, Paulmann Endre műszaki tanácsost buzgó és eredményes szolgálatainak elismeréséül soronkívül műszaki főtanácsossá kinevezte.

— **Kőkorszakbeli vasöntődére bukkantak.** Rómából írják: Gatti professzor tudományos expedíciója már régóta kutat a délfrikai Észak-Rhídeziában hőskori leletek után. Most renkívül értékes leletre bukkantak egy hatalmas barlangban, hat láb mélységben a föld színe alatt — kőkorszakbeli vasöntődét találtak. Ez paradox hangzik, de így van. A pontos megálapítások szerint a vasöntőde a korai kőkorszak középső időszakából származik. Nálunk, Európában ebben a korban még nem ismerték a vasat. Eszerint tehát a történelem előtti időkben a délfrikai ősemberek kulturális szempontból jóval európai kortársaik előtt jártak.

— **Kulturstély az egységspárt 21-ik körzetében.** A „Debreceni Egységspárt” 21. sz. körzetének elnöksége hivatalos helyiségében Bőszörményi ut 7. sz. a.) a Papolezy Béla vendéglőjében augusztus 2-án (szombaton) este 8 órai kezdettel műsoros kulturstélyt rendez a következő műsorról: Elnöki megnyitó, Pankotai József elnök. — Arany Irén úrnő magyar népdalokat énekel, zenekari kísérettel. — Dr. Szilvassy Zoltán társelnök előadása az aktuális bel és külpolitikai kérdésekről. — „Javíthatatlannak” írta: Kozm A. I. felvonásos vígjáték. Szereplői: apa: Sussik Lajos, anya: Stassik Mária, gyermekek: Tibor: Györfy Gyula, Gizsi: Stassik Lajosné, házi nr: Kovács Géza. — Dr. Szily Tibor társelnök előadása a légyről és a fertőző betegségekről. — Arany Irén műsordalokat énekel. — Elnöki záró. A zenét a körzeti zenekara adja.

— **Fazakas Sándor dr. egyetemi m. tanár, szemészeti klinikai adjunktus, szemorvos, Ferenc József u. (Piac u. 31.) szám alatt rendelőt nyitott, ahol szembetegeknek délután 2-től 5-ig rendel.**

— **A Sajtó című sajtóügyi tudományos folyóirat dr. Wüschler Frigyes szerkesztésében megjelent legújabb júliusi száma már mint a legnagyobb magyar újságírói szervezetek hivatalos lapja jelent meg, amennyiben a Magyar Újságírók Egyesülete, a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézete, az Újságírók Szanaszatóriumi Egyesülete és az Otthon, Irók és Hírlapírók Köre a folyóiratot hivatalos lapjává tette. Rő tartalmából a következő cikkeket emeljük ki: Kozma Miklós: Futó képek — Norvégia; Cölner Aladár: Újságírók nemzetközi szervezkedése; Halász Gyula: A sajtó nyelve; Schöpflin Aladár: Molecz Károly; Sziklay János: Hevesi József; Kende Félix: A rádió-árvíró és rádiótelefon a hírszolgálatban; Zsoldos Benő: Egy híres magyar betűszedőgép; Balás P. Elemér: Sajtóügyi hírségi gyakorlat. Azonkívül még a Bazar Sajtó, Külföldi Sajtó és Egyesületi Élet rovatok egészítik ki a folyóirat tartalmát.**

— **Géniusz kis lexikon** egy kötetben nyújtja az összes tudást. Havi 2 pengős részletre bárki megvehető. Antalffy József könyvkereskedés. Prospektust ingyen küldünk. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 6—12.

— **Egy nagyváradi oláh ügyvéd sorozatos gazsági.** Hasiánu Sándor nagyváradi ügyvéd azzal a mesélővel állta a kolozsvári mókokat, hogy a molkai apátság földjét fel fogják parcellázni az ő számukra. A mókok megszarolása után diplomáciai uton keresztül vitte, hogy a molkai apátság birtokát véglegesen mentesítették a földreform alól. Azután negyven magyar parasztot csapott be azzal, hogy Margittán megszerez részükre egy 80 holdas földet. Az ügyvéd ezt is a maga részére kaparította meg s a magyar gazdák krajcár nélkül maradtak.

— **Vasmise.** Novák Lajos pápai prelátus, a budapesti iskolák érseki felügyelője tegnap ünnepelte meg pappá szentelésének hatvanötödik évfordulóját. A jublans főpap minden ünnepeltől elzárkózott s egy szerzetes-kápolnában mutatta be vasmiséjét.

— **Kerékpárlöpés a Külsővásártéren.** Gólya Zsigmond debreceni napszámos, Kemény Zsigmond utca 9. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen hogy ismeretlen tettes Royal gyártmányu 105620 gyártási számú kerékpárját ellopta. Kerékpárját a Külsővásártéren egy tejesarnok előtt hagyta s a tolvaj onnan lopta el, míg ő a tejesarnokban uszonnázott. Azellopt kerékpár értéke 170 pengő. A rendőrség a beiktoltváj kézrekerítésére megindította a nyomozást.

ALSOZÁS KÖZBEN

Svarecz: Kvint, vannak, kassza, összes adó, család, tulleiroa, ultimó, százas közzásas, negyvennégyes.

Weisz lefordul a székről és meghal Svarecz méltatlankodva: Na hallja! És megcsinálna. ha avolatot is bementem volna?

— **Legjobb nyári olvasmány a Pengős Regények egy-egy kötete.** Neves és kiváló írók mindig izgalmas regényei jelennek meg a **Pengős Regények** sorozatában, melyek 1— pengős árban kaphatók a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-u. 8. Telefon 2—96.

— **Az orosz szovjet örület.** Szovjet-országban elítelték, hogy a Jézus, Krisztus, Isten, Allah, Jehova szavakat vagy kezdőbetűket írják, ellenben Mohamed és Mózes neveket és a pogány isteneket jelentő szavakat nagy betűvel kell írni. Így akarják a vörösek az Isten iránti tisztelgetést lerontani.

— **Felmentették szerelős vádjá alól Belánszky János** debreceni asszony azzal vádolta a királyi ügyészség, hogy Szilágyi Márától a kölcsönadott 120 pengő után olyan magas kamatot követelt, ami zsarolásnak minősítendő, amennyiben egy hónapra a 120 pengő után 12 pengő kamatot követelt. A vádolt a pénteki tárgyaláson kijelentette, hogy egyáltalában nem volt szó köztük kamatról s így nem is kaphatott kamatot. Ezt az állítást a tanúk is igazolták, mire a királyi ügyész eljettette a vádat Belánszkyval szemben s a törvényszék ennek alapján megszüntette a további eljárást, minthogy a sértet sem kívánta a vádolt megbüntetését.

— **Bélyeggyűjtemények vétele.** eladása, fényképszeti cikkek, Gevaert, Agfa, Hauff, Imperialemek, másolások aznap, szakszerű fototanács, tankönyves árjegyzék ingyen minden amatőrnök Springer fotoüzletében.

— **Borzalmas vallatás Romániában.** Perjánoson a községi orvos eselédjét, egy fiatal asszonyt a csendőrség őrzetbe vette mert az orvos házában valami ékszeres elvették. Az oláh csendőrok a fiatal asszonyt az őrségre vitték s egy, a mennyezetre erősített csigára felhúzták és addig verték, amíg a félálult asszony a lopást magarávallalta. Ekkor érkezett meg az értesítés, hogy az ékszeres megvanak. Az asszonyt szabadonbocsájtották, akik azonban egy kellett bevinni a nagyszentmiklósi kórházba, ahol sérüléseiből behalt. A lakosság a főszolgabíróhoz fordult s követelte a lelkefen csendőrok megbüntetését. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a vallatásnál az állatias kínzás megtörtént s hogy ez a vadállati kegyetlenség okozta az asszony halálát.

— **Dalok figyelme.** Az augusztus 2-iki ünnepségen minden debreceni dalos résztvesz az összkarban. Gyülekezős ma délután negyed 5 órakor a városháza udvarán, ahol rövid próbát tartanak. Ezután kivonulás a honvédtemetőbe. A XI. daloskerület elnöksége.

Fehértői Dániel

DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—65, SZ.

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁNAK
TEMETKEZÉSEI:

Néhai Rácz Istvánné szül. Nagy Mária életének 63. évében elhunyt, temetése lesz folyó hó 2-án délután 3 órakor a Kossuth-utcai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

Néhai Kuszj Sándor geymekmenhelyi isztviselő élt 31 évet, temetése lesz f. hó 2-án délután 5 órakor a Hatvan-utcai temetőháztól az evangélikus egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe.

Néhai Juhász Gyula életének 24-ik évében elhunyt. Temetése lesz f. hó 2-án délelőtt 11 órakor a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az Apafi-utca 133. számú gyászház-tól a Kossuth-utcai temetőbe.

E temetéseket Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

— **Áramfogyasztók figyelme.** A világitási vállalat értesíti az áramfogyasztó közönséget, hogy a hálózatot eszközözendő javítások miatt vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: reggel 5-től 6-ig és 8-tól 9 óráig: Szepességi, Simonffy, József kir. herceg, Hatvan utca vége, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz utca, Mester utca páros oldala. — Reggel 5 órától 8 óráig: Hatvan utca eleje, Fűvészkert, Bethlen, Thaly Kálmán, Kertész, Bundi, Görbe, Hajó, Csemete, Kar. Pesti, Mester utca pártian oldala, Bőszörményi ut, Pozsonyi ut, Köntöskert, Szolyori telep. — Reggel 5 órától délután 4 óráig: Széchenyikert, Széchenyi ut, Hatvan utcai kert, Tócskert, Kishegyesi ut.

— **A Pesti Tőzsde új számában** báró Sztérynyi József, Vida Jenő vezérigazgató, dr. Nyulászi János, Szurdai Róbert, Tóth László, Palla-Déi Orbé, dr. Breinert ödön vezérigazgató és mások írtak cikkeket. Szencziócs gazdasági, pénzügyi, országi hírek egészítik ki a lapot, amelynek text. vas- és gépipari, gyógyszereti, autó és biztosítási rovata is nagyon érdekes és friss.

— **A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának tanácsadó irodája** (József kir. herceg-utca 16., bejárat a kapu alatt) a nyári hónapok alatt is minden hétköznapra eső szerdán és szombaton délután 6—7 óra között tanácsadás vagy utbaigazítás céljára szegénysorsu ker. felek részére dijtalanul rendelkezésre áll.

— **Mindenféle irógép-munkát, értékezesek, tudományos dolgozatok, kimutatások stb. gépelését, magyar, német, francia, angol nyelvű gépelést vállalok.** Telefon 953.

— **Könyvkötéseket, bördízmunkákat, képretezeseket, dobozokat stb. legizlésesebben és legolcsóbban készit könyvkötészetünk.**

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Szabó István—Czibere Eszter; Pozik József—Szabó Erzsébet.

Halálozások: Kosztolányi Ferenc r. kath. 50 éves, Dugovits u. 5. — Tárján Sándor ref 16 napos, Szeder u. 12. Születések: Némci János fm. fiú; János. — Goczi István fm. leány; Iona. — Tóth István cipész, fiú; Sándor. — Marsalkó Gyula kömives, fiú; Gyula. — Peszterna János fm. fiú; Béla. — Rácz Lajos npsz., leány; Eszter. — Szarvas Mihály fm. leány; Anna. — Kiss Sándor cipész, fiú; Sándor. — Pásztor István ács, leány; Erzsébet. — Husi Márton szabó, fiú; Márton. — Deczki Gábor örmester, leány; Anna. — Maxim János fm., Mihály. — Rácz Ferenc kocsis, leány; Mária. Ké halva születés és 1 törvénytelen ujszülött volt.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd nyitás után elianyult a terménytőzsde Me indult a májusi tengeri-forgalom

Gabonapiac.

A gabonapiac ma nagy érdeklődéssel várta az üzem megnyitását, mert a tőzsdehatározata értelmében mai naptól megindult a májusi tengeri forgalom. Az első kötések 17.10 pengős árfolyamon jöttek létre, ami az augusztusi tengerihez képest 60 filléres emelkedésnek felel meg. Ötlet üzem fejlődött ki az új májusi tengeriben, ami a tőzsdei hírek szerint arra vezethető vissza, hogy a szomszédos államokból számos megbízás érkezett. A nagy szárazság miatt ugyanis gyengébb kukoricatermést várnak.

A mai tőzsde irányzata közvéleményül a megnyitáskor inkább szilárd volt, mert a tengerentúli tőzsdékről szilárd irányzatot jelentettek. Mivel azonban Liverpool nem reagált a csikágói jegyzésre, ennek következtében zárlatkor már alacsonyabb árfolyamokon folyt az üzem. Hír szerint az októberi és a márciusi arbitrázsüzet is befolyásolta az irányzatot. Az augusztusi tengeri is magasabb árfolyamon indult, mint tegnap, de a buza lanyhulása kihatással volt a tengeri árlakulására is. Augusztusi tengeriben kevesebb üzemelés volt, mint tegnap, mert minden érdeklődés a májusi tengeri felé fordult.

A készrúpiac általában nyugodt volt a forgalom. Buzában általában szilárd volt az irányzat és a rozs is 10, árpa 25 fillérral javult. A tengeri 5-10 fillérral volt drágább, a zab ára változatlan.

A takarmánycikkek árai nem változtak és a lisztárak is változatlanok maradtak.

A készrúpiac hivatalos árfolyamai: Buza: Tiszai 77 kg 19.35-19.65, 87 kg 19.55-19.80, 79 kg 19.70-19.90, 80 kg 19.80-20.10. Felsőtisza 77 kg 18.20-18.65, 78 kg 18.30-18.80, 97 kg 18.50-19, 80 kg 18.60-19.05, Fehérmegyei 77 kg 18.05-18.25, 78 kg 18.20-18.40, 79 kg 18.40-18.60, 80 kg 18.45-18.65. Dunántúli 77 kg 18-18.20, 78 kg 18.15-18.35, 79 kg 18.35-18.55, 80 kg 18.40-18.60, Pestmegyei és bácskai 77 kg 18.10-18.30, 78 kg 18.25-18.45, 79 kg 18.45-18.65, 80 kg 18.50-18.70.

BÚJOK A VÁMÓRLES KÖRÜ.

A bagaméri vámörölő gőzmalom tulajdonosa ragasztott ki a községben, amelyben tudatja az örlési költséggel, hogy a 3300. M. E. sz. rendelet értelmében ezután nem részért, hanem pénzzért örlől és pedig a buza és rozs mázsáját 3 pengőért.

Mánap reggel cca 20-25 vidéki szekér jött megrakodva örlési munkára meg tudták, hogy a malom pénzért — 3 pengőért — örlől, rendkívül felháborodtak s nagy lármát csaptak. Kijelentvén, hogy pénzüket nincs s követelték, hogy a malom vánra örlője meg terményüket.

Mint hogy azonban a malom vezetősége kívánságukat nem teljesítette s ragasztott ki a 3 pengődíjhoz — nagy lármával s végkép eikeseredve mentek vissza.

Jó lenne, ha a kormány sürgősen intézkedne a vámörölés ügyében, mert a 3 pengő örlési díjat a szegény nép, különösen a 8 pengős rozsért egyáltalán nem képes megfizetni, mert hiszen ilyen örlési díj mellett, a rozs értékének több, mint egyharmadát a malomban kell hagyni.

4 zürichi devizaárfolyamok.

Zárlat). Páris 20.24 fél, London 25.05 önyolcad, Newyork 514.55, Milánó 26.95, Brüsszel 72.05, Madrid 58.50, Amsterdam 207.27 fél, Berlin 122.97 fél, Bécs 72.77 fél, Szófia 3.74, Prága 15.26, Varsó 57.85, Budapest 90.26, Belgrád 9.12 fél, Bukarest 3.06 egynegyed.

Valuta- és érmeárfolyamok.

Pénzmekek: Angol font 27.75-27.90, Belga frank 79.70-80.10, Cseh korona 16.83-16.95, Dán korona 152.70-153.30, Diner 10.02-10.10, Dollár 567.10-569.10, Francia frank 22.40-22.70, Hollandi forint 229.10-230.10, Lengyel zloty 63.70-64.60, Lei 3.36-3.40, Léva 4.12-4.18, Lira 29.80-30, Német márká 135.95-136.55, Norvég korona 152.70-153.30, Osztrák schilling 80.45-80.85, Svájci frank 110.70-111.20, Svéd korona 153.25-153.85.

Külföldi gifizetések: Athén 7.37-7.47, Amsterdam 229.275-229.975, Belgrád 10.0975-10.1275, Brüsszel

79.70-79.95, Berlin 136.0875-136.4875, Bukarest 3.385-3.405, Kopenhága 152.75-155.15, London 27.72375-27.80175, Madrid 63.50-65.40, Milánó 29.80-29.90, Newyork 569.20-570.80, Oslo 152.675-153.075, Páris 22.39-22.26, Prága 16.875-16.925, Szófia 4.11-4.15, Stockholm 153.225-153.625, Varsó 63.80-64.00, Bécs 80.4875-80.7875, Zürich 110.625-110.925.

VÁSÁROK JELYZÉKE.

Augusztus 2-án. Apátfalva, Somogy-sámsón (sertés vásár nincs).

Augusztus 3-án. Felsődabas. Állatvásár: Kiskunlacháza.

Augusztus 4-én. Adánd, Devecser (sertés vásár nincs), Pádd, Jászárkoszállás, Kenderes, Kétegyháza, Mezőkeresztes, Nagyoroszi, Nádudvar, Pápóc, Pécs, Rakamaz, Sárvár, Sellye, Somogyvár (sertés vásár nincs), Sopron, Tarján, Tiszánána, Üllő, Várpalota, Vaja (bizonytalan) Zalaszentiván. Marha- és kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy Állatvásár: Eger, Mezőtúr, Pásztó. Kirakodóvásár: Kiskunlacháza.

Augusztus 7-én. Balatonfőkajár, Csabrendek (sertés vásár nincs), Gyöngy, Kecskemét, Onód, Tiszafüred, Velence. Állatvásár: Celldömölk, Kiskomárom (lővásár nincs).

Augusztus 6-án. Kaposvár, Sárospatak, Sárredutvári, Tapolca. Állatvásár: Jánosház, Miskolc. Marha- és kirakodóvásár: Nagyecskány. Kirakodóvásár: Sőskút.

Negyvenhárom építési engedélyt adott ki a város egy hónap alatt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen szabad királyi város műszaki ügyosztályához július hónapban negyvenhárom kérték építkezési engedélyt. A műszaki ügyosztályi javaslat alapján dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes az idevonatkozó engedélyt a következőknek adta ki:

Vitéz dr. Szily Tibor Honvádtemető utca 6. szám, 6 szoba, konyha, kamara, elő-fürdőszoba, terrasz. Épít: Kiss József kőművesmester.

Pósa Mihály Kishegyesi u. szám, szoba, konyha, kamara. Épít: Urr Kálmán kőművesmester.

Kovács Mihály Kincseshegy u. 14. sz. szoba, konyha, kamara, veranda. Épít: Rottka Lajos kőművesmester.

Simon Géza Meloltai Nyilas u. szoba, konyha, kamara, veranda. Épít: Mrschalkó László kőművesmester.

Ööv. Bányai Gyuláné Mák u. 8. sz., két szoba, konyha, kamara. Épít: Marschalkó László kőművesmester.

Nyalka Imre Ralán Balázs u. 1 szoba, konyha, kamara. Épít: Ferge János kőművesmester.

Gindert János Vigkedű M. u. 51. sz., két szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba. Épít: Tolvaj József építőmester.

Bakos István Méhes u., két szoba, konyha, kamara, veranda, fürdőszoba. Épít: Ráduly Endre Ruyér u., 2 szoba, konyha, kamara. Épít: Urr Kálmán kőművesmester.

Doboz János Radány Balázs u. 9. sz. szoba, konyha, kamara. Épít: Erdélyi Mihály gőbüvesmester.

Pozsonyi Mihály Paizs u. szoba, konyha, kamara.

Schváb János Mák u. 6. sz., 2 szoba, konyha, kamara. Épít: Urr Kálmán kőművesmester.

Moskovszky Borbála Vámospécsi ut., 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 2 előszoba. Épít: Kiss József kőművesmester.

Balogh József Timár u. 16. szám, szoba, konyha, kamara, elő-fürdőszoba. Épít: Kiss Károly kőművesmester.

Ferenczik Mihály Kölcseri Sámuel u. 40. szám, szoba, konyha, előtér. Épít: Lovas Kálmán kőművesmester.

Varga Károly Csillag u. 30. szoba, 2 előszoba. Épít: Szláma János kőművesmester.

Pnits Vimosné Monostorpayi ut 4E. szoba, konyha. Épít: Veres Lajos kőművesmester.

Brann János Nógrádi Mávás 2., két szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba. Épít: Tokai Gyula kőművesmester.

Mándi János Luther u. 15. szám, 2 szoba, konyha, kamara, elő-fürdőszoba. Épít: Tiki Gyula kőművesmester.

Varga Lajos Tegze u., szoba, konyha, kamara. Épít: Kós Pál kőművesmester.

Végh Lajos Dózsa u. 15. szoba, konyha. Épít: Vigh Lajos kőművesmester.

Szabó Sándor Eprekerti u. 1-a., 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara. Épít: Ujflusi József kőművesmester.

Ökrös Sándor Honvéd u. 34. szám, 2 szoba, konyha, kamara. Épít: Sárkány Péter kőművesmester.

Farkas László Kuruc u. 34. szám, 2 szoba, konyha, előszoba. Épít: Ferge János kőművesmester.

Bancsi Mihály Lázár u. 8. szám, szoba, konyha. Épít: Botka Lajos kőművesmester.

Schváb Gusztáv Mák u. 9. szám, 2 szoba, 2 kamara, 2 konyha. Épít: Urr Kálmán kőművesmester.

Halász Imre Mák u. 18. sz., szoba, konyha, kamara, előszoba. Hevesmegyei Takarékpénztár Fokos u. 7 szám, szob, konyha, kamara, előszoba. Épít: Nagy Károly kőművesmester.

Károlyi Lajos Alvinczi Péter tér 8. szoba, konyha, kamara. Épít: Szodrai Ferenc kőművesmester.

Tóth József Csillag u. 68., 2 szoba, konyha, kamara, elő-fürdőszoba. Épít: Szláma János kőművesmester.

Gyéánt Imre Bősörményi ut 3. sz., 3 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 1 mühely. Épít: Sipos László kőművesmester.

Földesi Lajos Mák u. 17. sz., szoba, konyha, kamara. Épít: Anduska József kőművesmester.

Hárász Illés Rásó Gyula u., szoba, konyha, kamara. Épít: Koszás János kőművesmester.

Biró János Bornemissza u. 13. szám, 3 szoba, konyha, kamara, elő-fürdőszoba. Épít: Anduska József kőművesmester.

Biró János Bősörményi ut, 2 szoba, konyha, kamara. Épít: Kiss István kőművesmester.

Pogonyi Sándor Félégyházi Tamás u. 17. szám, 2 szoba, konyha, kamara előszoba. Épít: Fekete Ferenc kőművesmester.

Csáki Imre Kigyó u. 38., 3 szoba, konyha, kamara, 2 előszoba, fürdőszoba. Épít: Kaszás János kőművesmester.

Makara György Közép u. 9. szám, 2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, veranda. Épít: Ujfalusi József kőművesmester.

Tövisi József Radány Balázs u. 4. szoba, konyha, kamara. Épít: Fehér Lajos kőművesmester.

Paskuly György Létai u. 46. szám, 2 szoba, konyha, kamara, terrasz. Épít: Marucinesz Mihály kőművesmester.

Kondor Imre Andrassy ut 12. konyha, előszoba, kamara, fürdőszoba. Épít: Nagy Károly kőművesmester.

METEOR MOZGÓSZÍNHÁZ

Szombaton: Csak felnőtteknek!

A revető ember

Victor Hugó klasszikus remekműve 12 fejezetben. Conrad Veidt és Mary Philbin főszerepével.

Megelőző: Tűz a város vége

Előadások: 7 és 9 órák

Telefon: 12-44.

Telefon: 12-44.

Szezon utáni rendkívül olcsó árak!

Petrik Károly

rőfös és rövidáru üzletben Szent Anna-utca 5. sz.

1 méter mosó műselyem P 1.55
1 méter I-a mosó selyem P 1.85
1 méter Sevilla divatminták P 2.96

Bemberg Pariset maradékok, tekete és szines cerna flor női harisnyák, férfi soknik és nye kendők eddig nem létezett olcsó árban. Szolid! Szabott árak!

„Erzsébet Kiralyné Szálló”
Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi és urfővezényes találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Étterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legjobb sörözője. Egy pincér-rendszer. SZABÓ IMRE, tulajdonos

RADIO

Mit hallgatssunk ma a rádióban?

9.15: Gramofonhangverseny.
 9.30: Hírek.
 9.45: A hangverseny folytatása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Cizálásjelentés magyarul és németül.
 12. Déli barangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.
 12.05: A m. kir. Országos Tiszti Kazinó szalonzenekarának hangversenye.
 12.25: Hírek.
 12.35: A hangverseny folytatása.
 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárás jelentés.
 2.30: Hírek, élelmiszerárak.
 3: Piaci árak, árfolyámhírek.
 4: Páry Ilona novellái: 1. A leánykező; 2. Válóper. Felolvassa a szerző.
 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vízjárásjelentés, hírek.
 5: A Szociális Missziótársulat előadása: Farkas Edit alapító főnökszenyón: „Missziós üzenetek”.
 5.40: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye az Angolparkból. Karnagy Friesay Richard. 1. Linka: Rákóczi emléke — jellemkép induló. 2. Valtstad: Jolly keringő. 3. Reisinger A sziklamalom — nyitány. 4. Leoncavallo: Bajazzók — ábránd. 5. Strauss: A cigánybáró — egyveleg. 6. Lehár: Cigányünnepély.
 7: Kállay Miklós előadása: „Mind-en oroszok első cárja”.
 7.30: Hangverseny. Közreműködik Tóth Erzsé operaénekesnő, ifj. Toronyi Gyula, a m. kir. Operaház tagja és Kerpely Jenő gondokaművész, a Zene-művészeti Főiskola tanára. Zongorán kísér Polgár Tibor. 1. Radnai-Szonáta gondokára és zongorára. (Kerpely—Polgár.) 2. a) Puccini: Bohémélet — Rudolf áriája; b) Massenet: Manon — Des Grieux áriája. (Toronyi.) 3. a) Liszt: Ha én is király volnék; b) Káldy Gyula: Magyar népdalok; c) Debussy: Lia áriája a „Tékozló fiu” c. kantatéból. (Tóth Erzsé—Kerpely.) Rézsa Miklós: Magyar rapszódia. (Kerpely—Polgár.) 5. Kolály-dalok: a) El-földtűzés. Kőlcsey verse; b) A tavasz (Berzsenyi verse); c) A rossz feleség; d) Kocsi, székér. (Tóth Erzsé.) 6. Há-tom magyar dal. (Toronyi.)
 9: Zenekari hangverseny. (Magyar szerzők művei.) Karnagy Polgár Tibor. 1. Sikkós: Báthory Erzsébet — nyitány. 2. Polgár Tibor: Miniaturók. 3. Weis-ner: Katonásdi. 4. Goldmark: Falusi lakodalmom — szimfónia.
 Utána: Pontos időjelzés, időjárásje-lentés, hírek.
 Majd: Farkas Jenő és cigányzeneka-rának hangversenye.

KÜLFÖLD:

Bécs. 11: Rómisch-zenekar. 1: Gra-mofontánzene. 5.05: Virágmesék. 5.35: Zeneszerzemények Goethe Rémkirály c. versére. 6.15: A Bohémek c. énekné-gyes deris előadása. 8: A salzburgi ünnepi játékok közvetítése.
 Berlin. 4.30: Leipzig. 5.40: Sport-rögtönzések. 6: A hét elbeszélése. 6.25: Az 1848-iki forradalom. 7.10: Alkalmi előadás. 7.30: A Golwin-kvintett szóra-koztató zenéje. 8.30: Kabaré. Utána hírek és 12.30-ig tánczene.
 Belgrád. 9: Pravosláv istentisztelet. 10.30: Gramofon. 12.45: Nemzeti zene-kar. 1.30: Hírek. 8: Egészségügyi elő-adás. 7.30: Nevezetes találkozás — vig-cyfelvonásos. 8.15: A három délszláv állomás közös hangversenye. 11: Gra-mofon.
 Bukarest. 1: Gramofon beszélőújság 6: Rádózenekar. 6.30: Felolvasás. 6.45: Beszélőújság. 7: Gramofon. 7.40: Rá-diógyetem. 8: Kabaré. 9.45: Be-szélőújság. 10: Tánczene közvetítése a Lido-medencéből.
 Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Szó-rakoztató zene. 5.10: Fuvószene gramo-fonon. 8.30: Rádózenekar hangver-senye.
 Milano. 5: Gramofon. 7.30: Vegyes zene. 11.30: Vegyes zene.

Páris. 4.30: Tánczene. 7.30: Gramo-fon. 8.45: Hangverseny.
 Prága. 11.15: Cseh zene gramofonon 5: Délutáni zene. 8.15: Deris dalek. — 8.30: Balajka-zene. 9: Fuvószekar. 11: Kávéházi zene.
 Róma. 5.40: Ének- és zenekari ver-seny. 9.02: Szórakoztató hangverseny. Utána jazz.

ad. 250—130—930. műsz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

Debrecen sz. kir. város a tanyai bekötő utak építési munkálatainak biztosítására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat tehető:
 1. a Kishegyési uton a vámsorompótól kifelé 1 km, hosszú, 5 méter széles vízes makadám burkolat készítésére.
 2. a Kishegyési uton az 1/a. szakasz folytatásában további 2,5 km, 5 m, széles vízes makadám burkolat készítésére.
 3. a Pallagi uton a már meglévő 5 m, széles cement makadám utpályá folytatásában 3650 km hosszú, 3 m, széles vízes makadám burkolat készítésére.

Alternatív ajánlat tehető egyéb építési módszerekkel is, ezekre vonatkozólag azonban az állami általános és részletes feltételek irányadók.

Ajánlatok tehető:
 a) anyagra és munkára;
 b) csak anyagra;
 c) csak munkára.

Az ajánlatok „Ajánlat a tanyai bekötő utak burkolására” felírat al el-látva Debrecen sz. kir. város kö-zigazgatási iktató hivatalában 1930 évi augusztus hó 16-ik napján dél-előtt 11 óráig nyújthatók be.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bánatpénzt a város házi pénztárába letenni. A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok a városháza tanács-teremben folyó évi augusztus hó 16-ik napján déli 12 órakor bontatnak fel, ahol az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Külrési művelet Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályában kap-lható (Kossuth utca 20. sz., III. em. 106. sz.) 3 pengő befizetése ellenében délelőtt 12 órától 14 óráig, ugyanitt megtekinthetők a tervek.

A város fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Debrecen, 1930. évi július hó 21.
 Dr. VARGHA ELEMÉR,
 h. polgármester.

— Budapest, a Központi Szál-lodát, (Centrál) melyet Pállai Miksa a Grand Hotel Esplanade, István király, Deák Ferenc szállodák volt tu-laidonosa vett át, lapunk olvasói-nak melegen ajánljuk. A polgári családnak ez az egyik legismertebb fővárosi otthona, alig 2 percre van a Keleti pályaudvartól, újonnan be-rendeve, gőzfűtéssel, hideg-meleg vízzel, telefontal, rádióval várja a vidéki és külföldi vendégeit. A fő-város idegenforgalmának nagy nye-resége az új vezetés alatt álló szál-loda, melyben a polgári árak mel-lett már 5 pengőtől kezdve kapha-tók szobák.

23,350—1930. VI.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A Kövesdy-féle árvartató alapítványból az 1930. évben felruházandó 55 fiú és 55 leánygyermek ruhá- és cipőszükségletének szállítására írás-beli versenytárgyalást hirdetek.

A szállítási határidő: 1930 október hó 10.

A „szállítási feltételek” és az ajánlati űrlapok a VI-ik közigazga-tási rendészeti ügyosztálynál (Deb-recen, Városháza magas földszint sz. szoba) a hivatalos órák aajt meg-tekinthetők, illetve a megállapított áron (50 fillér) megszerezhetők. — Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítás nyerhető.

Egyebekben a SS.500—1929. B. M. sz. Közszállítási Szabályrendelet ren-dekezési irányadók.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1930. augusztus hó 18-án — hétfőn — dél-előtt 11 óráig lehet a városi közigaz-gatási rendészeti ügyosztálynál — a fentebb megjelölt hivatalos helyi-ségben beadni.

Debrecen, 1930 július 31.
 Dr. VARGHA ELEMÉR s. k.
 helyettes polgármester.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egy-szerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítottak. — Ünelci hirdetések más tarifa alá esnek. Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

HÁZASSÁG

26 éves lakatos jobb családba benősülne. Cim: „Öszirózsa” jelige kiadóba. 4074

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Társulnék 10—12.000 pengővel el-sőrendű garanciát, biz-tos megélhetést nyújtó vállalatba Ajánlatok: „Női közreműködés” jelige alatt kérem. 3055

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Házvezetőnek ajánlkozók kis családhoz, vagy magános urhoz 30 éves nő, jó bizonyítvá-nyokkal rendelkeznek, au-gusztus 1-re. Csóka Er-zsébet, Garai utca 26.

PERFEKT

német, jól zongorázó, éves működési bizonyít-ványokkal bíró 46 éves, izr. vallású, a háztartás-ban segédkező, havi 40 pengőért teljes ellátás és az utiköltség bekül-désével ajánlkozók tanítónői, nevelőnői állásra. Cim: Keller Szeréna, — Budapest. IX., Bokréta utca 20. szám, 11. ajtó.

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Keresek minden főzőnő augusztus 1-re. A gázkonyha tökéletes ismerete szük-séges. Rákóczi u. 59.

TANULÓANYOK

felvétetnek. Női divatszalon Széchenyi 7., emelet. 4069

VARRÓANYOK

női szabószűghöz fel-vétetnek. Piac 19., I. em. 3043

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Központban különbelátat, kényelmes szép butorozott szoba ur-lambernek kiadó. Egyma-lom 3. 4328

Egy jó munkás úri és női fodrász-segédet keres özv. Fekete Andrást né Nyíregyháza. Nyírvisz palota. 4318

Egy jó munkás kötelgyártó-segéd azonnal felvétetik Arany József kötelgyár-tónál, Balmazújváros. 4288

Fixfizetés

és jutalék mellett alkalmazást nyernék — é-tagy, állandó, biztos jo-védelemre tehetnek szert intelligens egyé-nek a Magyar Élet és Járadék Biztosító Inté-zet debreceni fiókjánál, akik altruista alapon működő intézetünk ré-szére kedvező feltételek és előnyös csoportos életbiztosításnak tá-mogatásunkkal való szer-zésével foglalkozni ki-vánnak. Jelentkezés — Piac utca 58. szám. 4071

Ragasztó

ti szabászatban járta-s, felvételek Herakovic-sal, Csapó u. 18. 4075

Két

iskolásfüvet — kosztva, kvartélyra felveszek. — Mőrie u. 18. 4073

Kifutófiut

azonnal felveszek. — Deutsch. Piac 58. 4084

Egy

14—16 éves biciklizni tudó fiu kenyér- és sü-temény kihordásra fel-vétetik. Bevők sütő, — Sámsoni ut. 4030

Lakatos

tanulók felvétetnek — Preisler, Boldogfalva u. 6. szám. 1844

KIADÓ LAKÁS

Három, esetleg 4 szobás vá-lakás kiadó. Csapó ut-

Három,

szobás, konyha, hall, elő-szoba, konyha, ka-mara augusztus 1-re kiadó. Harsányi utca 10. 3056

Kettő szoba,

kis szoba, hall, elő-szoba, konyha, ka-mara augusztus 1-re kiadó. Harsányi utca 10. 3056

Három szobás

lakás két utcai szoba-val teljes komforttal kiadó. Piac 10. 3067

Kiadó

az Iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy utcák sarkán lévő bér-lakásban 6 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Ugyanott üzletelhelyiségek ki-adók. Értekezni ház-gondnoknál. 3061

Kiadó

egy szoba, konyha, spei-zos lakás és pincelakás augusztus 1-re. Zugó-utca 5. 3063

Vargakertben

egyszobás kútnő la-kás kiadó. Értekezni kenyérgyári irodában. kenyérgyári irodában. 3072

Kiadó

utcai magas, világos, padlós pinceszoba kenyéval, fűskamrával. Bérz u. 9. 3060

Kiadó

butorozott szoba. Ké-ses utca 86. 4327

Egy

világos utcai pince szo-ba, konyha, fűskamara kiadó. Kékes nyolevan-egy. 4330

Novemberre

egy három és egy négy szobás modern lakás vá-rok Központján bérbe-adó. Megbízott — Máté ingatlaniroda, Piac u. 29. 49-1

Kiadó

egy szoba, konyha, — spei-z augusztus 15-re. Sámsoni ut 35. 4327

Három

szobás, konyhás lakás azonnal kiadó. Mezőr utca 29. 4336

Irodának,

orvosi rendelőnek kiadó két szoba és előszobás lakás a Városi Takaré-k és Hitelintézet székházá-ban, Csapó u. 4. 4223

Épülő

postapalota mellett Hat-van utca 11. két Ézlet-val teljes komforttal kiadó. Cim a kiadóban. 1024

Déri-muzeumra
nyíló háromszobás kis lakás kiadó. Értekezni Piac 10. 3064

Négyszobás
modern lakás az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett augusztus 1-re kiadó. Két személyautó eladó. Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában félmelet 15. 3893

Szoba,
konyha, fűszekamara azonnal kiadó. Árpádtér 37. 4300

Két utcai
szoba, balkonos, II. emeleten. Kossuth utca 39 kiadó. 4295

Udvari
kettőszobás, előszoba, konyha, speiz, pince szeptember hó elsőre kiadó. Darabos utca 21. 4295

Kétszobás
garzonlakás fürdőszobával, butorozva vagy enélkül központban, Bika szálló közelében kiadó. Kuthi Zsigmondné, József kir. herceg utca 35. 4038

3. esetleg 4
szobás villalaks kiadó. Csapó utca 23. — Telefon: 4-67. V.

Utcai
3 szobás parkettes, teljesen izolált lakó fürdő, elő- és cselédszobával stb. mellékhelyiségekkel, mely irodának és rendelőknek is alkalmas, azonnal kiadó. Piac u. 64. szám. 4325

Kétszobás
fürdőszobás garzonlakás butorral vagy anélkül kiadó. József kir. herceg utca 35. földszint. 4-ik lakás. 4038

Kiadó
egy szoba, konyha, spáiz augusztus 15-re. Sámsoni ut 35. 4327

Utcai
3 szobás parkettes, teljesen izolált lakás fürdő elő- és cselédszobával stb. mellékhelyiségekkel, mely irodának és rendelőknek is alkalmas — azonnal kiadó. Piac utca 64. szám. 4168

BUTOROZOTT SZOBA

Központban
különbejárattal kényelmes és szép butorozott szoba uriembernek kiadó. Egymalom u. 3. 4325

Különbejárattal
világos, tágas, jól butorozott szoba kiadó. — Széchenyi utca 15., — emelet. 4078

Különbejárattal
csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Széchenyi utca 31., első keresztút. 4077

Butorozott szoba
központi fűtés, világítás, fürdőszoba használatlall kiadó. Percel. — Szent Anna 10. 4083-a

Kiadó
különbejárattal utcai butorozott szoba, előszobával, fűszekamara. Csapó utca 24-b. 4078

Kiadó
csinosan butorozott szoba fürdőszobával. Király utca 9. szám. 4268

Fő utcai
centrumban elegánsan butorozott szoba külön hálószobával és fürdőszobával azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 4023

Utcai
különbejárattal butorozott szoba egy magános uriembernek kiadó. Kossuth utca 16. 4274

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátással
butorozott szoba kiadó. Ötmalom utca 1. Sálánky 3502

OKTATÁS

Zongoratanárnő
nyári szünet alatt jutányos áron magyar néptanulást rendez. Cim a kiadóban. 3630

Koncerthegedűs,
zenepedagógus hegedűórákat ad jutányos díjazás mellett. Nyil utca 30.

BUTOROK

Ebédőhutor,
hálóhutor, szalon, ingaóra, olajképek, villany fűszterek, könyvek, vázák, edények, speiz stb. lázsi eladó. Arany János 54., földszint 2. 3096

Ruhaszekények
és különféle butorok olcsón eladók. Arany János u. 21. 4075

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalkoz. Vigkedvü Mihály u 10. sz. Telefon 9-47. 4077

Személyautó
kiváló, amerikai márka, 6 hengeres jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 4022

Eladó
egy Taxinak alkalmas, használt kis 4 gyléses Mag személyautó. Kódvezető fizetési feltétel mellett. Lábassy Gégyár. — Törökszentmiklós. 4078

ELADÓ INGÓSÁG

Kátránypapír
1 vég 4.20—5 pengőig. Elszigetelő 1 vég 5.25 —6 pengőig kapható. — Miklós utca 13. 1256

Viztartány,
ezer literest keresek megvételre. Arany János utca 27. 4072

Raktáron
levő összes férfiszöveteket medkivül olcsón kiárusítom. Domán, Csapó 4. 4079

Rádió
3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispok. Ny utca 13. sz. 3050

Eladó
üzlethelyiség és befelnyíló ablakok. — Lusztig. Eötvös 87. Telefon 17-97. 3050

Olesón
eladó nagy tranparenstábla, automatikus kapcsolóval, cégtáblák, üzleti plafonlámpa, faikarok, 4 HP. stabil benzín motor. Müszaki Társaság, Hunyadi u. 17. Telefon 4-45. 3059

Kiadó
üzlet egy utcai szobával azonnal. Kazinczi 12. 4316

GYETLEN PRÓBA MEG FOGJA GYZNI!

hogya venni, vagy eladni akar, állást vagy alkalmazottat keres, a

DEBRECENI UJSÁG

apróhirdetése

a legeredményesebbek!

Apróhirdetés feladható:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. l., valamint József kir. herceg-u. 16. szám alatt és Csathy Rt könyvkereskedésében Piac utca 8. sz.

Abronestvas
kilogrammonként 6 fillérért kapható, Piac u. 49., nyomda.

Angolszövet
olesóság. Angol szövetek mélyen leszállított árban Weisznál, Piac u. 63., udvarban. 3014

Ideál
frógép, látható írásu, teljesen jókarban, strapabíró, eladó, esetleg bérbe kiadó. hosszabb időre. Cim a kiadóban.

Eladó
keményfa ágy, sodronybetétekkel, mosdószekrény márvánnyal, metszett nagy tükörrel éjjeli szekrény és egy matracos összeszerelhető vaságy. Kassai ut 37.

Raktáron
levő összes férfiszöveteket rendkívül olcsó árban kiárusítom. Domán, Csapó utca 4. 4013

Eladó
vásárolt többféle ruhás és felöltő szöveteket, — klymeket megiepoen olcsó árban vásárolhat — Batthyány 13., udvarban 4040

ELADÓ ÁLLATOK

Fajgalmabok
eladók Apafi utca 20. sz. Ugyanott megvételre keresek buza-, köles- és repcealj keveréket nagyobb és kisebb mennyiségben. 2258

UZLET, MOHELY, RAKTÁR

Vendéglió
italmérés joggal azonnal kiadó. Vigkedvü Mihály utca 67. — Értekezni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi utca 2. Telefon: 17-49. sz. 4076

Kiadó
üzlet egy utcai szobával azonnal. Kazinczi 12. 4316

Figyelem!
Motorkerékpár kölcsönözöm — bárki vezetheti! — a Bőszörményi uti DKSE pályán, a sonompó mellett. 4338

Fűzfőj
Balaton szállóban napi penzió 5 pengőért kapható. 4075

Szoboszlói
gyógyfürrásviz megrendelhető Boldogfalva u 3. Telefon: 6-58. Asztalos. 4339

8-10 ezer
pengővel társulnék, esetleg finanszírozni oly üzletet vagy vállalatot, hol tőkéim biztosítva volna. Ajánlatokat „Títoktartás” jellegével a Debreceni Független Ujság kiadója továbbít. 4033

Goldberger Adolf
özvegye tűzifa- és szénkereskedése. Debrecen, Hid utca 16. Telefon 13-96. (Debreceni Angol Magyar Szállító telephé) Ajánlja I. rendű hasábrés aprított tűzfáját, valamint prima poroszszénét a legolcsóbb árak mellett. 2302

Kardokat,
hajonetteket, autó és bármilye alkatrészeket szépen és olcsón nikkelbe földvály, csak Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot! Kölcsönöket olcsón folyóítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10-12 Batthyány sarok bérpárola. 3056

Szemüvegek
készítője — orvosi receptre is — Nagy Kélmán látzerész Piac u. 73. Paulo vésnöknl. Javitások szakszertlen készínek. 3003

Társat
keresek üzénvezetéshez 6000 pengővel. Megbizottam dr. Deák Gyvéd. — Reáliskola utca 4.) 4317

Társat keresek
liba hizalada és baromfi kereskedéshez — 1000 négyszögöles teleppel, kocsival, felzserelés, bemeredett üzletekkel rendelkezem. Kevés pénz szükséges. Irén utca 4. Sámsoni utnál. 4331

Megvételre
keresek iróasztalt é írtszekrényt. Telefon: 15-75. 4082

Megvételre
keresek iróasztalt, — könyvespolcot, írtszekrényt. Telefon 15-75. 3028

Figyelem!
Motorkerékpár kölcsönözöm megnyílt, jogosítvány nélkül bárki vezetheti a Bőszörményi uti DKSE pályán, a sonompó mellett. 7338

Figyelem!
Motorkerékpár kölcsönözöm — bárki vezetheti! — a Bőszörményi uti DKSE pályán, a sonompó mellett. 4338

Figyelem!
Motorkerékpár kölcsönözöm — bárki vezetheti! — a Bőszörményi uti DKSE pályán, a sonompó mellett. 4338

Szappanos
utcaán vagy közelében nagyobb istállót bérelnék. Cim a kiadóban. 3068

ELADÓ HÁZ

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcaiban azonnal beköltözhető új és régi házak, valamint házfűlyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántuli, Kossuth-u. 8. 3250

Onosoy-utca
17. számú nagytelku ház lakással és pexműhelyvel, üzlettel, — azonnal beköltözhető, — kedvező feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hiteintézet, Kossuth utca 8. 3248

Vasvári Pál
utcaiban (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Erdelkődni a Tiszántuli Mezőgazdasági Hiteintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új beköltözhető házak és házhelyke hosszú ideji megbeszítés kedvezménye mellett eladók, Tiszántuli Mezőgazdasági Hiteintézet, Kossuth utca 8. szám. 3056

Eladó
2200 pengőért háromlakásos adómentes ház 600 négyszögöl saroktelek, kedvező részletfizetéssel. Irén u. 3. szám. 3056

Eladó
Erzsébet ut 26. számú nagy sarokház. 3051

ELADÓ FÖLD

Kis részletekre
házhelyek a vágóhíd közelében. Galamb-u. 6. szám, 300 négyszögöles parcellákban tízéves letételessel kaphatók. Értekezni lehet megbízástól Kőcsönös Segélyző Egyletnél, Kossuth u. 8. 3783

Eladó villatellek
Sestakertben Poroszlai uton legszebb helyen fekvő villatellek előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Bővebbet a kiadóhivatal.

BIRTOK-BÉRELT

Gyümölcs-szőlő
1070 négyszögöl szerény épülettel, új telepítési csemege szőlővel és számos gyümölcsfákkal jutányosan eladó. Hatvan utcai kert, Diófa utca 12. szám.